

Комисия по културата и медиите
Комисия по културата и медиите
10/03/2016

Ролята и мястото на регулаторните органи и обществените медии и възможността за промяна на тяхната дейност в обществен интерес.

На 10 март 2016 г. се проведе заседание на Комисията по културата и медиите при следния

Д н е в е н р е д

1. Ролята и мястото на регулаторните органи и обществените медии и възможността за промяна на тяхната дейност в обществен интерес.

Списък на присъствалите се прилага към протокола.

Заседанието бе открито в 14,35 ч. и председателствано от госпожа Полина Карастоянова – председател на Комисията, и господин Настимир Ананиев – председател на Комисията по транспорт, информационни технологии и съобщения.

* * *

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Уважаеми колеги народни представители, уважаеми гости, уважаеми представители на институциите, на медиите, добър ден и добре дошли на днешното съвместно заседание на Комисията по културата и медиите и на Комисията по транспорт информационни технологии и съобщения, което заседание всъщност има за цел да даде възможност да проведем една дискусия, която озаглавихме „За ролята и мястото на регулаторните органи и обществените медии, възможностите за промяна на тяхната дейност в защита на обществения интерес”.

Уважаеми колеги, позволете ми първо да благодаря на Комисията по транспорт, на нейния председател, на нейните членове, че приеха предложението на моите колеги и мое от Комисията по културата и медиите за това съвместно заседание. То е своеобразна традиция, тъй като и миналата година имахме общи теми, които по същия начин обсъдихме на общо заседание. Да благодаря на всички вас, участниците в тази дискусия, защото приехте нашата покана и с участието си всъщност потвърждавате и ангажимента и готовността си този разговор да продължи. Да благодаря на медиите, които отразяват тази среща, на БНТ 2, защото ни предава директно. Да благодаря и на екипите на двете комисии, които подготвиха днешното заседание.

Няколко думи от моя колега господин Ананиев, след което ще продължим по рамката на днешната среща. Заповядайте.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАСТИМИР АНАНИЕВ: Благодаря, госпожо Карастоянова. Имайки предвид пълната зала и този голям интерес, очевидно, че темата, която сте задали и която ние също подкрепихме с присъствието си тук, е интересна. Съветът за електронни медии и регулаторът, който е към нашата комисия, Комисията за регулиране на съобщенията имат доста допирателни точки, които се надявам в дискусията да възникнат.

Аз лично се интересувам от цифровизацията, която мисля, че е много важна от самото общество и за българските граждани и тук виждам и допир с това, което е самата тема – обществен интерес, така че се надявам от експертите, тъй като знаем, че има проблеми там, да чуем повече и в тази посока. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Ананиев.

Уважаеми колеги, уважаеми гости, не формулирахме предварително определен дневен ред, защото не бихме желали да предпоставяме определени въпроси като по-важни и да рискуваме да подценим други, които бихте анонсирани или бихте защитили в хода на този разговор.

Това, което ми се иска да направим в началото, е да кажем, че тази пълна зала, ако поемем ангажимента да изброим всички, които присъстват, със сигурност рискуваме да пропуснем име, което заслужава уважение. Всеки един тук има своя професионален път и биография, която заслужава уважение.

Ще помоля в хода на дискусиата колегите, които са тук със своите екипи да ги представят, защото така би било по-прецизно, по-коректно. Но с нас днес в този професионален разговор са представители на Президентството, на министъра на културата, на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, на Европейската комисия в България, на Съвета за електронни медии, Комисията за регулиране на съобщенията, Българската телеграфна агенция, Българската национална телевизия, Българското национално радио, Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори, Асоциацията на телевизионните продуценти, Българската асоциация на кабелните комуникационни оператори, Съюза на българските журналисти, ТеРаПро, ПРОФОН, Български институт за възстановяване и развитие.

Тук в тази зала няма участник, който всъщност да не е познато за медиите лице. Това са журналисти, колеги, сътрудници на нашите комисии, колеги народни представители в предишни парламенти. Всеки един от вас е за нас привилегия да бъдем заедно в този разговор.

Позволете ми съвсем скромно да маркирам една своеобразна основа на днешния разговор или какво ни провокира да ви поканим и да поискаме да потърсим с вас тези отговори или да чуем вашите позиции. И ако те са различни по един и същи въпрос, това също би било ценно.

Въпросите, които с нашите колеги и в предишни заседания на Комисията бяха открити, са къде стоят обществените медии днес, отговарят ли на реалните нужди на обществото, релевантни ли са към новата технологична среда, запазват ли ценностите и мисията си и доколко законът е адекватен на новата медийна среда. Европейските изисквания за финансиране могат ли да бъдат открити в нашето законодателство. Предимствата и недостатъците на различните модели за финансиране. Анализ на възможните и съществуващи модели за интегриране на структурите на различните доставчици на медийни услуги.

Целите на обществените медии за повечето от вас са известни, но нека все пак и тях да припомним: да бъдат оправна точка за всички членове на обществото, предлагайки универсален достъп, да бъдат фактор за социално обединение и интеграция на всички индивиди и групи общности, да бъдат източник на безпристрастна и независима информация и коментари, както и на новаторско и разнообразно съдържание, което да е в съответствие с високи етични и качествени стандарти. Да бъдат форум за плуралистична публична дискусия и средство за насърчване на по-широкото демократично участие на

индивидите. Да бъдат активен участник в създаването и продуцирането на аудиовизуални произведения, както и да спомагат за по-високото оценяване и разпространение на богатството на националното, европейското и световно културно наследство.

Медиите и техните продукти са натоварени с отговорността да формират част от нашата култура, да бъдат възприемани като генератор на морални последици и да бъдат свързани с концепциите за обществените услуги. И не на последно място, да утвърждават важни права, очертани от национално и международно ниво, човешките права и преди всичко правото на свобода на изразяване и правото на лична сфера.

Културното измерение на медиите е от ключово значение за определяне на кръга от въпроси, които формират мисията и сферата на компетенции на обществените оператори и целият удовлетворяване на информационните нужди на обществото като граждани, а не толкова като потребители на услуги. Това определя и причината, поради която мисията на обществените оператори се решава на национално ниво и остава в сферата на компетентност на отделните държави.

За дефицитите в сега действащото законодателство се надявам, че ще стане дума в хода на тази дискусия. Ние имаме готовност от анализите, с които разполагаме, и от работата ни в предишни, макар и в по-малък формат срещи, да представим едно своеобразно резюме, обобщение на тази тема.

Дано не възразявате, но мисля, че за да бъде по-динамична, по-ефективна тази дискусия, е разумно да възприемем един регламент за изказване не повече от три до пет минути, за да можем да чуем колкото се повече мнения и, разбира се, ако част от тях са готови да влязат в своеобразен професионален дуел, това ще направи дискусията още по-ценна.

Благодаря ви още един път! Господин Ананиев, заповядайте.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАСТИМИР АНАНИЕВ: Благодаря. Както казах, за мен проблемът за цифровизацията е основен и една от критиките, които съм чувал по проблема, е, че има не добро взаимодействие между регулаторните органи при избора на модела на преход от аналогово към цифрово радиоразпръскване, така че се надявам в дискусията да говорим и по този проблем, да се отрази.

Бих прочел едно заключение на Комисията за защита на конкуренцията, които също са взели отношение по самия проблем, то е от 24 март 2015 г. и се надявам в дебата и дискусията да видим по какъв начин можем да се справим с този проблем. Заключениеето на комисията е, че при сегашните правила основната цел на цифровизацията не е постигната в очакваната степен. Избраният модел на преминаване от аналогово към изцяло наземно цифрово телевизионно разпръскване е довел до отлив на интерес към него и не е налице достатъчно телевизионно съдържание, което да се разпространява чрез изградените мултиплекси. Комисията за защита на конкуренцията смята, че очакваното засилване на междуплатформената конкуренция между медиите в резултат на цифровизацията не е настъпило, нито са навлезли нови участници на този пазар, въпреки увеличението капацитет за пренос и излъчване на радио- и телевизионно съдържание – също така пише в становището. Така не е постигнато ефективно и ефикасно използване на радиочестотния спектър, осигуряване на по-добро качество и програмно разнообразие в полза на потребителите.

Мисля, че няма смисъл да губим повече време. Да минем към дебат, като аз ще помоля председателя на Комисията за регулиране на съобщенията господин Веселин Божков да представи своя екип. Но преди да направи това искам да кажа, че сме поканили и представител на Министерството на транспорта, информационните технологии и

съобщенията госпожа Калина Димитрова, която е директор на дирекция „Съобщения“. Благодаря Ви за присъствието! И също и от неправителствени организации, които бяха споменати – Балкански институт за възстановяване и развитие.

Заповядайте, господин Божков да представите Вашите колеги и да изразите становище по темата, ако имате такава. Благодаря Ви.

ВЕСЕЛИН БОЖКОВ: Добър ден на всички! Аз не знам защо започвате точно с нашия регулатор. Напротив, аз малко съм озадачен от начина на организиране на тази среща, защото винаги и двете комисии са били изключително пунктуални, винаги са давали материал, на базата на който ние да седнем да аргументираме нашите позиции и да отговорим професионално на този въпрос, който се повдига. Даже и сега в момента в изказването на двамата председатели аз чувствам лек резонанс, защото по един начин е формулирана темата на този разговор – и пак казвам – толкова години вече работя в тази среда, винаги е имало тема за разговори, още повече, толкова важна и актуална, каквато е днешната.

Вторият момент. Вие акцентирате малко върху проблема на цифровизацията, който беше предмет на предишната среща и аз съжалявам, аз тогава също изразих едно опасение да не е някакво мимолетно мероприятие и след това да няма последствия. Ние си свършихме работата, дадохме съответните предложения за изменение на закона. За съжаление и към днешна дата все още има текстове, които противоречат на европейската регулаторна рамка.

Иначе колегите, предполагам, че всички ги познавате. Те са с петгодишен стаж като членове на комисията: господин Колев, господин Тилев, госпожа Атанасова и госпожа Романска.

Пак казвам, хубаво е когато се издига на вниманието на обществеността една важна тема, но както са казали мъдрите хора, много е важно кой ги повдига и още по-важно, каква цел се преследва. Така че аз бих бил приятно изненадан да изслушам всички и тогава да се изкажем. Ние сме се подготвили, но нека да видим в каква посока ще върви разговорът. Ако говорим за дигитализацията, мисля, че и министерството като полиси мейкър, и ние като регулатор на електронни съобщителни мрежи и услуги, и колегите от Съвета за електронни медии, това, което беше заложено в нормативните документи, сме го изпълнили точ в точ, както е приет законът. И ние винаги сме апелирали, че има колизии. Хубаво е, че на тези срещи се правят стенограми, аз мога да ви припомня, че на всички заседания съм бил тревога за тези проблеми. Така че смятам, че е хубаво да доведем докрай още първата дискусия, която направихме в края на миналата година, за да няма последствия по отношение на процедурата.

Иначе няма разнобой между институциите, това, което сме го коментирали и с министерството, ние преди една седмица взехме и конкретни решения за изменение или за излизане от положението, което е съгласувано с Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Ако разговорът върви в тази посока, съм готов да дам допълнителна информация. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Божков. Ние всички ще очакваме с интерес по-късно в дискусията Вашата позиция. Както се казва, въведохте елемент на изненада, но приемаме, че това е част от доброто начало на днешната среща.

Колегите от Съвета за електронни медии виждам, че също са тук. Има знак от господин Атанасов, че той ще ги представи, както и позицията на Съвета за електронни медии към

темата, която беше представена на всички дотук.

Заповядайте, господин Атанасов.

ИВО АТАНАСОВ: Благодаря Ви. Уважаеми дами и господа! Ние не можахме да седнем на едно място, но виждам отсреща Мария Стоянова, член на СЕМ, Анна Хаджиева, Анюта Асенова и Антоанета Лозенска, която е директор на нашата специализирана администрация, тоест на това звено, което прави мониторинга и предлага санкциите. Ние сме колегиален орган и затова няма да говоря от свое име, а от една позиция, които наличните членове на регулатора приехме вчера. Мария Стоянова се върна преди няколко дни от Амстердам от участие в работата на ERGA това е Европейската група на регулаторите за аудиовизуалните медийни услуги в Европа, Съветът за електронни медии е член на ERGA. ERGA работи от доста време по промени в директивата. Позволявам си да кажа това, защото един от нюансите, който Вие, госпожо Карастоянова, афиширахте, е промяната, необходима в законодателството. Точно ERGA подготвя текстовете за ревизия на Директивата за аудиовизуалните медийни услуги. Вече са изяснени текстовете в три основни сфери и те ще бъдат представени през юни от еврокомисаря Гюнтер Йотингер. Първата промяна е свързана със засилването на независимостта на националните регулатори по съдържанието. Това означава прозрачни правила за избиране, назначаване и освобождаване на членовете на Съвета за електронни медии в случая, нещо, което е уредено в Закона за радиото и телевизията. Това означава регулаторът да разполага с адекватни правомощия за налагане на мерки, които да прилага автономно. Това означава адекватно заплащане на експертите, за да може регулаторът да привлича и задържа квалифициран персонал – нещо, което в този момент при нас не е решено. Това означава текстове в променената директива, свързани с достатъчно финансиране, за да може регулаторът да изпълнява функциите си, тъй като мерките за остеритет в Европа ограничават дейностите на националните регулатори. Например годишните разходи на Съвета за електронни медии надхвърлят само с 35 хил. лева приходите, тоест ние получаваме от държавата 35 хил. лева, практически се самоиздържаеме. Но не това е основното в работата на един регулатор. Лошото е, че когато самоиздръжката е подчинена на икономии, тя води до по-неефикасно изпълняване на функциите на регулатора. Особено неблагоприятно това се отразява върху нуждата от модернизирани морално и вече физически остарялата интегрирана система, с която правим мониторинга, и върху международните ангажименти на Съвета за електронни медии. Един малък парадокс е, че Съветът за електронни медии по закон е независим орган, обаче неговите експерти и инспектори са държавни служители, което съвсем не хармонира с независимостта на органа. Има още текстове, свързани с независимостта на регулаторите, но тъй като предложихте ограничени във времето, ще съобщя за втората промяна в директивата, която е насочена към по-голяма отговорност на регулаторите за защита на малолетните, непълнолетните от неблагоприятно медийно съдържание. В сега съществуващата директива има разграничение между онлайн съдържание, което вече не е ползотворно. Ние виждаме, че достъпът на децата до потенциално вредно онлайн съдържание е изключително лесен и това налага да се въведат предупреждения и защита във всички услуги. Тенденцията регулацията да не ограничава само до линейните доставчици, но и до доставчиците на нелинейни услуги, а навярно и върху интернет базираните медии. От съществено значение според промените в директивата тук е работата за повишаване на медийната грамотност на децата като ключов фактор за превенцията на рисковете.

И третата промяна е по отношение на материалната и териториалната юрисдикция. Целта е така да се развие обхватът на директивата, че високото ниво на защита на аудиторията да обхване и все по-конвергентната среда.

Ако Комисията по културата и медиите и другата комисия проявят интерес, членовете на Съвета за електронни медии сме готови да участваме допълнително в една по-детайлна дискусия по тези вече приети промени, приети текстове, които ще бъдат обявени през юни от комисаря Йотингер.

Но с това работата по промените в директивата няма да свърши, тя продължава. Ще се акцентира върху правилата за рекламата, за търговските съобщения. Работата ще бъде заедно с медийната индустрия. Ще се разгледа квотата за европейските произведения отново заедно с индустрията. За речта на омразата ще има конкретизиране на правилата, тъй като ние сега работим с бланкетни понятия, някак си решаваме според конкретния случай. И защитата на аудиторията от терористична пропаганда, което по наше предложение и настояване в тази сфера се постави акцент върху терористичната пропаганда на ислямистка основа.

Водеща нишка в ревизията на директивата и при досега готовите текстове, и при тези, които предстои да бъдат формулирани на базата на широка европейска дискусия – между другото Съветът за електронни медии е дал адрес за участие в тази дискусия – е тенденцията към конвергенция, но не на регулаторите, а на регулацията. Това се налага от конвергенцията на самото съдържание. Макар да живеем в технологично обвързан линеен и нелинеен свят, регулацията продължава да бъде линейна и въобще не навлиза в интернет базираните медии. Поради това тенденцията е да се върви към конвергенция в защита на аудиторията, което налага не сливане на регулаторите, а укрепване на капацитета и разширяване на правомощията на националните регулатори във връзка с това конвенгирано съдържание, което трябва да се регулира.

Има и някои промени в Закона за радиото и телевизията, за които сме говорили много отдавна. Изпращали сме и становище до Комисията, ще спомена това от 28 май 2015 г. с идеи за промяна. Те произтичат от прилагането на закона вече почти 20 години, от несъвършенства, които практиката показва. Но нека ми бъде позволено тук да акцентирам само върху два момента.

Единият е неполучаването на актовете. Нашите инспектори констатираха нарушение, пишат акт, поканваме съответната медия да дойде, ако има възражения, да ги напише, да подпише акта, обаче съответният оператор не идва. Тогава се опитваме да го издирим чрез общинската администрация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Господин Атанасов, да Ви предложи да се ориентирате към приключване, защото няма да изчерпим всички въпроси в едно изказване.

ИВО АТАНАСОВ: Разбира се! Но нека да довърша този. Общинската администрация също ни отговаря, че адресатът е неизвестен. Това е една медия в един малък град, но адресът бил неизвестен. И след шест месеца ние прекратяваме преписката. По този начин не само се дава възможност да се разширява лошият пример, но и това са постъпления в бюджета, които на практика не идват. Това според мен е много важно и трябва да се намери законово решение. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Колега народен представител дава знак, че иска процедура. Заповядайте.

ЦВЕТОМИР МИХОВ: Благодаря Ви, госпожо председател. Господин председател, аз ще

спестя време на аудиторията, като не представям колегите от Транспортната комисия, предполагам за толкова време всички трябва да се познаваме. Предлагам това, което Вие казахте, всеки да се представи, ако караме в този ред на мисли, сигурно ще хванем и сутрешните блокове по националните телевизии. Затова да минем директно към поставените въпроси, всеки, който се изказва, с едно изречение може да се представи. След толкова години и месеци работа в съответните комисии мисля, че всички се познаваме много добре. Нямаме нужда да правим презентация на това, което правим в момента, и да караме по същество. Защото наистина времето е ценно за всички нас.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, колега. По същество – Българската национална телевизия. Тук е генералният директор госпожа Вяра Анкова с нейните колеги. Заповядайте, госпожо Анкова.

ВЯРА АНКОВА: Няма да представям тогава всички, просто Управителният съвет е тук, както и много други колеги, които са в качеството си на представители на Българската национална телевизия, но и не само – виждам колеги от Съюза на журналистите, разбира се, и Уляна Пръмова като бивш генерален директор на Българската национална телевизия. Искам да кажа, че всички тези хора тук и много други имат своя съществен принос в превръщането на Българската национална телевизия в една кауза – кауза на обществената телевизия, кауза на обществената медия. Казвам кауза и наблягам на тази дума, защото нашето законодателство не допринася според нас за визията на тази обществена телевизия в един съвременен, модерен конспект, какъвто са останалите обществени телевизии, с които ние непрекъснато сравняваме Българската национална телевизия, като ББС, ЦДФ, АРД, РАИ, чували се винаги такива сравнения къде седи БНТ, къде седят тези телевизии. Съвсем накратко искам да кажа, че съм изключително щастлива, че този разговор се случва, както съм и много впечатлена от интереса в залата, от присъствието на толкова много хора, което доказва колко е важна позицията на Българската национална телевизия, респективно на всички обществени медии в България. Разговорът за мен е изключително закъснял, но поне да можем да го стартираме и се надявам да можем да го обхванем в цялата задълбоченост на тази тематика, защото той не може да приключи днес.

Какви са дефицитите според нас в момента в законодателството: ясно дефиниране на мисията и обвързаността на мисията с финансирането на Българската национална телевизия. Не казвам, че няма изградени задължения в законодателството, има, но те са в много общ аспект и дори да прибавим лицензиите, които дават някаква конкретика на задълженията на обществената телевизия, те няма да могат да изпълнят в цялост цялата съвременна ангажираност, която една обществена медия трябва да носи. Въобще в нея не са и отчетени новите предизвикателства и новите потребности на обществото.

Дискусиите, които се водят в Европа, явно въобще не стигат до нас. В зависимостта какво трябва да направим, за да може на обществените медии ясно да бъде гарантирана независимостта им, какво трябва да бъде финансирането на обществените медии, за да можем да говорим за независимост на обществените медии. Защото това е ключова характеристика на всяка една обществена медия.

Когато говорим за финансиране, разбира се, че Българската национална телевизия има много отговорности и задължения, те също не са ясно разписани в този закон и липсва, както има в Германия например, обществен договор, който изяснява задълженията, които една обществена медия носи към обществото. Смятам, че оттук, тъй като обществото не знае характеристиките на една обществена медия. Казвам го с ясното съзнание, защото сме правили проучвания и това, което идва от нас след един обстоен анализ, поръчан на

„Алфа рисърч“ преди две години, е, че за обществото една обществена медия е достатъчно да носи характеристика на сериозна медия, ангажирана със сериозна проблематика. Това е достатъчно, за да се нарече една медия обществена. Направихме едно много задълбочено проучване, защото положихме много усилия за този разговор, чакайки го във времето, проучване, което даде отговор какво обществото очаква от Българската национална телевизия, но също така проучване, което дава отговор какво медийните експерти очакват също от Българската национална телевизия. В някои точки се покриват, разбира се, в други – не, защото все още не може да се направи разлика между това какво е интересно и какво е в интерес на обществото. Тези две характеристики трябва също по някакъв начин да бъдат обосновани от нашето законодателство.

Защо говоря, че няма адекватно финансиране, което е основна характеристика за съществуването на съвременните обществени медии? Аз тук ще прочета сега какви са характеристиките въобще за независимо финансиране. „Финансирането трябва да е достатъчно, за да са конкурентни обществените медии на търговските, да е независимо от държавата или поне колкото е възможно (защото много медии в Европа също са на смесено финансиране, както нас, ползвайки бюджета), да е предвидимо в средносрочен план, да е нарастващо в съответствие или по-бързо от темповете на нарастване на разходите на медията за реализация на обществените функции (защото те се развиват във времето) и да е достатъчно аргументирано, за да не зависи от политическите фактори.“ Знаете в момента какво е финансирането на Българската национална телевизия, почти не мога да намеря някоя от тези точки, на които то да отговаря. В момента има цифра норматив на час/програма от 1628 лева. Тук има много колеги от нашия сектор, ако могат да кажат кое предаване може да се направи за час/програма с 1628 лева и да отговаря на едни съвременни изисквания. Основна характеристика на обществените медии това е качество на програмата.

Даже сега искам да цитирам една статия, която случайно прочетох, готвейки се за дискусиата, на един човек, когото аз дълбоко уважавам, това е Райна Константинова, която дълги години работеше в Европейската асоциация за радио и телевизия, която казва, че най-важната дискусия, която трябва да се проведе за обществените медии, това е качеството на програмата. Оттам нататък са всички останали дебати какво финансиране ние трябва да осигурим на обществените медии, така че те да имат това качество на програмата, което може да отговори на съвременните изисквания.

И тук искам да поставя за обсъждане по-нататък модела за финансиране на Националната телевизия, Фондът за радио и телевизия, който така и не заработи. Трябва ли да бъде закрит, каквато дискусия имаше, или трябва да бъде реструктуриран и да се намерят начини той да заработи с намесата, ако трябва, и на частни организации, имам предвид платформите за разпространение на съдържание например. Трябва ли да има реклами по Българската национална телевизия – една също изключително дискутирана тема, в която също сме попитали и зрители, попитали сме и медийните експерти, но общо е мнението, че ако по Българската национална телевизия няма реклами и спонсорства и няма тази търговска дейност, трябва да има адекватно държавно финансиране, тъй като в момента финансирането е държавно, въпреки че, разбира се, то все пак е обществено. И тук не бива да правим тази разлика, че от такси, когато е финансирана една медия, то тя е обществена, а когато е от бюджета, е държавна, защото все пак бюджетът също е едно обществено разпределение на финансите. Но ако приемем, че това финансиране остава, тогава отиваме в една друга хипотеза – за държавната помощ, която също е изключително застъпена в

европейските телевизии.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАСТИМИР АНАНИЕВ: Госпожо Анкова, само ще Ви прекъсна, че малко надскочихте лимита, който има. Сигурен съм, че ще имате възможност да се включите в дискусиата.

ВЯРА АНКОВА: Надскочих ли? Извинявам се наистина! Само искам едно изречение за цифровизацията. Ако може след това да я обсъдим, защото смятам, че Българската национална телевизия е най-потърпевша от модела на съществуващата цифровизация в България.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАСТИМИР АНАНИЕВ: Аз също се надявам на това.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Ананиев.

Господин Ананиев като кавалер пое тази мисия да дисциплинира дискусиата очевидно, която е трудна задача, но ще му помагаме.

Да чуем, колеги, Българското национално радио, след което, ако бихте искали да вземете отношение, можем да го направим. А бихме могли да чуем и още няколко професионални позиции и след това да изразите отношение. Както ми дадете знак, така ще продължим.

Заповядайте, господин Янкулов.

РАДОСЛАВ ЯНКУЛОВ: Малка изненада: първият, който си е написал това, което иска да каже. Но това е с цел застраховка да не премина времето от три до пет минути.

Това, което ще прочета след малко, е изпъстрено с относително доста ежедневни факти или факти от ежедневния живот. Идеята ми е чрез тях всеки един от вас да успее да направи заключение за себе си дали някъде по отношение на, най-общо казано, медийните действия, било то регулация или пък чисто правене на програми, трябва да се променя нещо, трябва да се подобрява или просто нещата трябва да останат такива, каквито са. Ролята и мястото на регулаторните органи и обществените медии и възможността за промяна на тяхната дейност в обществен интерес. Така формулирана темата за тази дискусиа, поставя пред мен сравнително лека задача. Като представител на обществена медия бих могъл да отговоря с две думи: за ролята на регулаторите думата е „слушам”, за мястото на медията в обществения интерес думата е „добро”. Разбира се, много често истината е в детайлите и поради тази причина не мога да се измъкна с двете думи, обаче мога и трябва да говоря за това, на което съм пряк свидетел. Пряк свидетел съм как две години, че и повече, Съветът за електронни медии периодически декларира, че полага усилия да следи и за работния климат в радиото, защото е загрижен. Ние сме благодарили не един път за това. И не един път писахме обяснения и разговаряхме.

Следейки за климата, Съветът за електронни медии се намеси в административни и синдикални въпроси. Това не беше негова работа. След натиск и писане на измислени констатации за неизпълнение на Концепцията за управление на радиото Съветът за електронни медии се произнесе със заключение, че нарушения и пропуски няма. Но не сложи точка. Продължи да опитва да залъгва глада на вълка, но и да запази агнето. В този смисъл, обърна внимание за наличието на цензура и липса на плурализъм в част от програмата, но пропусна да се впечатли от упоритото, досадно вече повторение на едни и същи две песни в същата програма. Тук сгреших. Части от СЕМ бранят отсъствието на плурализъм и оправдават тенденциозността, а друга част споделят, че повторението на една и съща песен по пет-десет пъти на ден ги вдъхновява и зарежда с ентузиазъм. По повод спирането на средновълнови предаватели, което извърши ръководството, Комисията за регулиране на съобщенията забави шест месеца реакцията на нашето писмено предупреждение. В същото време в Съвета за електронни медии вече бяха

смелели и преглътнали новината и бяха дали съгласието си. Съветът за електронни медии даде съгласие да спрем остарелите скъпи и некачествени средни вълни, но там продължава да се носи вопъл за ощетена национална сигурност. Безсмислие! Няма закон, който обвързва националната сигурност със средните вълни. И второ, ние спряхме шест преподаватели. Преди десет години спряха 21, но тогава нямаше нито стон. Преди десет години националната сигурност не беше ли по-важна? И трето, спестихме над 3 милиона лева на държавата. Комисията за регулиране на съобщенията не се впечатли от това, побърза и ни наложи десетина глоби, защото няма пълно щастие в живота. Чудно, държавна организация не се впечатлява, че се върши добро на държавата и данъкоплатците.

Не смея да твърдя, че по отношение на СЕМ и КРС лявата ръка не винаги знае какво прави дясната, но съм сигурен, че синхронът между двете ръце може и трябва да бъде по-добър.

Доброто място на общественото радио в обществото – потвърждавам го на базата не на управленски опит или 30-годишен стаж, потвърждавам го заради социологическите изследвания и главно заради доверието на слушателите. Високо доверие и добра отдалеченост от държавата. В смисъл, истинска обществена медия, не държавно радио! Сигурно това е причината размахваното понякога плашило „Ще ви резнат бюджета, ако не слушкате!“ все още да има форма на спукан балон. Да, парите не стигат, деца! Ама така е навсякъде около нас. Ние да бъдем какво – Островът на съкровищата? Няма как да стане. Може да стане обаче така, че да можем да изкараме повече ние самите и да не чакаме само бюджета. Можем да се втурнем по-яростно в конкуренция с другите, можем да работим по пазарному, а не да мислим, че вечно трябва да живеем в санаториум.

Последните изречения нямат много общо с темата на срещата тук, но имат значение. Защото темата за обществените медии е важна, както е важно не кой, а какъв ще бъде регулировчикът, както е важно и по какви правила се регулира. Правилата, правилата, Санчо! Правилата дават свобода. Понякога обаче липсата им превръща свободата на словото в слободия, а тя, слободията, ни праща извън стотицата в класирането. Толкова! Трябва да продължим и по тази тема, но друг път. Когато ни покани Съветът за електронни медии, Комисията за регулиране на съобщенията или както и да се нарича това, на което бихме дали палката за регулиране.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Янкулов.

Уважаеми колеги, бихте ли искали на този етап да вземете отношение с някакви позиции или в отговор на становищата?

ИВО ИНДЖОВ: А мога ли да призова за повече демократичност на дискусиата, както заявихте в началото? Вие не ми давате думата, а аз вдигам от пет минути ръка.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Ако обичате, първо да се изслушваме. Второ, вдигането на ръка е само един от възможните знаци за участие в една дискусия.

ИВО ИНДЖОВ: Вие заявихте, че дискусиата ще бъде демократична и всеки ще може да се изкаже.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Точно така! Но това означава по един, бих казал, по-елегантен начин да дадете знак, че имате такова желание, което сега разбираме. Чудесно! Но тъй като преди Вие да го направите по този начин, по който Вие избрахте, знак за изразяване на няколко професионални позиции вече дадоха колегите тук, които участват, господин Евтим Милошев от Асоциацията на продуцентите, госпожа Диана Андреева даде знак за изказване, господин Мартин Захариев и Валери Тодоров.

ИВО ИНДЖОВ: Аз отначало давам знак.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Разбирам Ви, Вие също ще имате тази възможност, но бих искала да попитам колегите народни представители дали да продължим с още няколко професионални позиции? Благодаря ви.

Господин Захариев, Вие сте първи от поредицата професионални заявки, които вече се получиха. Господин Мартин Захариев е колега от Четиридесет и второто Народно събрание, бил е член и на двете комисии, които днес заседават заедно, сега е наш сътрудник.

Заповядайте, господин Захариев.

МАРТИН ЗАХАРИЕВ: Благодаря Ви, госпожо председател. Уважаеми господин председател и на другата комисия, уважаеми господа и дами депутати, уважаеми гости! Радвам се на това съвместно заседание, очаквахме го от много време.

Във въздуха някак тежат три въпроса, които никой не смее да нарече, ще поема тази тежка отговорност, за да стане дискусия все пак. Първият от тях е необходим ли е нов закон за аудиовизуални медийни услуги или промени в действащия Закона за радиото и телевизията сега. Вторият въпрос е необходим ли е конвергентен регулатор. И третият въпрос е необходимо ли е обединение на Българската национална телевизия с Българското национално радио. Това са въпроси, които стоят във въздуха от много време, повече от шест години, бих казал, и чакат своя отговор.

Още преди шест години се опитахме да дадем отговор на този въпрос, през 2010 г. в рамките на правителството на „Борисов 1”, когато с нарочна заповед министър-председателят възложи на работна група да подготви такъв закон и той беше подготвен. Той обаче потъна в нечий кабинет, потъна в прах, тъй като нямаше политическа воля за реализирането на реформи в медийното законодателство. Загубихме достатъчно време за мъдруване и достатъчно човешка енергия. Оттогава темата не е преставала да бъде чувствителна и актуална и за близо 18 години медийна регулация едни и същи хора се събират в най-различни форуми, на най-различни места и не произвеждаме абсолютно нищо. Това са фактите.

Днес обаче медиите са променени и мрежовото общество е абсолютно факт на 21-ви век. И доколкото периодът между двете технологични парадигми – тази на аналоговите и на цифровите медии в България вече се случил, трябва да кажем, че е необходимо едно ново начало, адекватно на технологиите, предизвикателствата на интернет и въобще на глобалния електронно-медийен свят и то в условията на откровен конкурентен медийен дуализъм между обществените и търговските медии. Апропо, концепцията за обществените медии принадлежи на сър Джон Райт, първия генерален директор на Би Би Си, на когото е и умната теза, че обществените медии са създадени от обществото, финансирани от обществото и в идеалния случай управлявани от обществото. Това третото при нас няма как да стане.

Основна цел, която от преди шест години обаче ние си бяхме поставили, днес продължава да е същата и тя е да можем да си отговорим на въпроса дали законът ще е изцяло нов и той ще се казва Закон за аудиовизуални медийни услуги или по някакъв друг начин, или ще има закон за изменение и допълнение към настоящия Закон за радиото и телевизията, е въпрос неизбежен в рамките на тази дискусия. Този въпрос е ключов. Експертите тук, а както и тези извън тази зала, трябва да помогнат на уважаемите депутати да вземат отговорно решение, мотивирано и информирано, и да дадат правилен ход на процеса, който всички очакваме, ако въобще се съгласим, че ще вървим към промяна.

По втория въпрос – конвергентен регулатор. Аз не бих взел отношение по него на този етап. Това е политически въпрос, дами и господа, това е въпрос от най-висока степен на отговорност. Аз лично не съм готов да отговаря как това би могло да стане днес.

Регулаторът – напомням на всички – е имунната система на пазара. Държавата е тази, която поддържа имунната система здрава и работеща, независимо дали говорим за сектор банки, финанси, застраховане, енергетика, конкуренция, монополи, телекомуникации или медии. Те затова имат и своите регулатори. Затова това решение е политическо и е неадекватно в решаването на текущата дискусия, та макар и в рамките на две постоянни комисии на Народното събрание.

Няколко думи обаче за конвергенцията няма да ни бъдат излишни, защото ние всички сме нейни потребители ежечасно, ежедневно, постоянно. Директивата за аудиовизуални медийни услуги на Европейския съюз от 2007 г., която вече може да определим като някак остаряла, няма за резултат преобразуване на институционална структура, нито създаване на единен комуникационен регулатор, както е в някои други страни, където има такива мега органи със свръхкомпетентност, каквито са тези в Италия или в Англия. В настоящия си вид българското законодателство третира съдържанието в интернет сайтове, блогове, социални мрежи и други услуги не като медии. Това съдържание не е обект на регулиране днес. От изложеното става ясно, че бързото развитие обаче на новите технологии и промените в медийния сектор подтикват към реформистки идеи и изменения на някакви регулативни подходи, но след сериозно обмисляне. Сега обаче не са констатирани ярко налагащи се тенденции за кардинално такова решение. Ако се предприемат подобни действия, те трябва да се уповават на по-широко представителство в подкрепа на всички заинтересовани участници на пазара, в това число академичната и технологична общност при запазване на два ключови критерия за регулатор. А те са: независимост и компетентност.

По третия въпрос – БНТ, БНР. Той е имплицитно свързан с първите два. Би ли се считало за целесъобразно обединението в корпорация на обществените радио и телевизия по примера на РАЙ, Би Би Си, Испания, Гърция, обединени под една шапка с избор на техния председател с мандат от пет до седем години от парламента. Такава е практиката там. Опитът на други европейски страни не ни задължава да следваме техния път. Какво обаче налага да сложим тази тема на дневен ред? Това е реформата, реформата, която ще даде възможност за съкращаване и оптимизиране на разходи, която ще даде и неизброими производствени технологични и търговски синергии.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАСТИМИР АНАНИЕВ: Господин Захариев, моля да се ориентирате към приключване.

МАРТИН ЗАХАРИЕВ: Привършвам. Безпокойството на Българската национална телевизия и Българското национално радио, че ще останат с подценени бюджети е напълно неоснователно. Необходимостта от обществени програмен и надзорен съвет следва също да се прецени. Има ясни правни възможности това да се случи, а те са в компетентността на Министерския съвет, той може да образува еднолични дружества с ограничена отговорност или акционерно участие с държавно участие в капитала по реда на Търговския закон. Оценката на непаричната вноска на дружествата в капитала на търговските дружества с повече от 50% държавно участие се извършва по реда на Закона за държавната собственост. Българската национална телевизия и Българското национално радио могат да бъдат акционерно дружество, което може да обединява двете обществени медии – Българското национално радио и Българската национална телевизия, които да

съществуват самостоятелно или холдингово акционерно дружество, в чиято структура да бъдат включени дъщерни дружества ЕАД или ООД с организационна самостоятелност. Това ще даде множество, множество синергии на тези бъдещи публични предприятия, по модела в който те съществуват в Австрия, Белгия, Испания, Италия, Полша, Франция, Чехия, Англия и някои други страни. Това ще им даде възможност да сключват договори за финансови услуги с кредитни и финансови институции по смисъла на Закона за кредитните институции при спазване правилата за избор на изпълнител за предоставяне на услуги, да сключват договори за продажба, замяна, наем, дълготрайни активи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАСТИМИР АНАНИЕВ: Господин Захариев!

МАРТИН ЗАХАРИЕВ: Приключвам. Разбира се, този и много други детайли могат да станат част от една последваща дискусия в експертен състав.

В заключение бих обобщил, че ние имаме нужда от ново законодателство и приветствам апела на комисиите да ни поканят в тази дискусия, която може да даде старта на такава. Но да си припомним принципите, а те са – и завършвам с тях – да запазим свободата на словото и плурализма, качеството на съдържанието, да отворим вратите за технологичните нововъведения и иновации, да запазим универсалността на покритието при технологичната неутралност на платформите. Това е конвергенция. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Захариев.

Уважаеми колеги, за да няма никакво съмнение в демократичността на разговора и да спестим неудобството на господин Инджов да стои с вдигната ръка, да кажем, че ще чуем последователно позициите на госпожа Диана Андреева, на господин Милошев, на господин Валерий Тодоров и на господин Инджов.

Заповядайте, госпожо Андреева. Диана Андреева, Обсерватория по икономика на културата, всички добре познаваме нейната активна дейност. Заповядайте, радваме се, че сме заедно.

ДИАНА АНДРЕЕВА: Уважаема госпожо председател, уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа народни представители, уважаеми дами и господа гости на Комисията по културата и медиите! В рамките на моето изказване очевидно основната дейност, с която се занимавам, е българската култура, икономика и финансиране, бих искала да взема отношение по линия на група „Култура” в консолидираната фискална програма като първостепенен фактор за финансиране на обществените медии. В изминалите години не веднъж и бюджетът за култура и цялата група „Култура” се блокира в Народното събрание. От тази гледна точка целият сектор, заедно с обществените медии, инициирахме в пространството създаването на Пакт за култура, който включва цялата група „Култура”, в това число обществените медии, с оглед на ползотворно изпълнение на функциите както по чл. 6 от Закона за радиото и телевизията, частично Вие изчетохте предпоставките в Закона за радиото и телевизията, но и свръхочакванията на целия сектор от българската култура, особено към Българската национална телевизия, която по Закона за радиото и телевизията служи като втори стълб за финансиране на българската филмова индустрия.

Бих искала да отбележа, че когато говорим за публични финанси или финансирането на Българската национална телевизия и Българското национално радио, много пъти изхождаме от два от принципите – ефективност и ефикасност в Закона за публичните финанси. Спирам се на принципа ефикасност или средства, които отиват към резултата и конкретни дейности. Българската национална телевизия в последните години успя да изпълни конституционни правомощия, които не са в рамките на дейностите на нито една

от другите институции в страната. Говорим за чл. 20 от българската Конституция, който от самото му приемане, а именно балансирано развитие на отделните региони, така и не се наложи в практиката и в конкретни политики и дейности.

От тази гледна точка се връщам и предлагам и дискусия, и предложение, което в следващите седмици ще дойде във всички институции, от всички съсловни организации и институции в българската култура, именно Пакта за култура или един процент от brutния вътрешен продукт. В абсолютни стойности става въпрос за около 800-840 милиона лева или двойно увеличение на средствата за всички институции първостепенни разпоредители – Българската национална телевизия и Българското национално радио.

Връщам се отново на ефикасността в Закона за публичните финанси, доколкото част от дейностите, предпоставени като основна задача на обществените телевизии не са пряка печалба, не говорим за корпорация. От тази гледна точка, разбира се, се връщам на ефикасността или резултата. Давам конкретен пример с българското кино, тъй като казах, че основните правомощия на Националната телевизия са и втори стълб на финансиране на българското кино. Много пъти се търсят връзките между финансирането на един продукт и неговата реализация. През миналата година повече от 25 милиона зрители видяха българските филми. Години наред филмовата индустрия беше обвинявана, че получава от държавата едни субсидии, но няма социализация на продукта или никой не гледа българските филми. Националната телевизия за по-малко от година доказа, че това може да се обърне и че това е тенденция, запълва празни ниши и липси на политики, особено в българската култура повече от 25 години, а именно за развитие на аудиторията, за достъп на аудиторията или чл. 54 от българската Конституция.

Така че се обръщам към вас отново да подкрепим Пакта за култура, той е за цялата група „Култура” в консолидираната фискална програма. Един процент от brutния вътрешен продукт със сигурност не е панацея за развитието на целия сектор – обществени медии, българската култура, но ще бъде глътка въздух и извеждане и спазване на европейски стандарти, които ние винаги правим в сравнителен анализ и спираме до едни и същи бюджетни техники. От тази гледна точка мисля, че следващата дискусия трябва да се проведе задължително с Министерството на финансите, доколкото изпадаме в хипотезата по едно и също време всяка година октомври-ноември да трябва да спазваме установени разходни тавани в бюджета, това е основната бюджетна практика, без значение коя институция какви политики и реализации има на дейности. Това е крайно несправедливо, особено за група „Култура”, обществените медии и българската култура, които са от гледна точка на ефикасността, тоест публичните финанси ги разглеждаме от гледна точка на ефикасността. Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, госпожо Андреева, благодаря Ви, че така коректно се вписахте и във времето. Това е много добър знак, очевидно успяваме всички в хода на този по-скоро професионален разговор да се придържаме към правилата, които приехме.

Господин Милошев, заповядайте. Евтим Милошев, председател на Асоциацията на продуцентите.

ЕВТИМ МИЛОШЕВ: Благодаря за тази възможност. След като вписването във времето е важно нещо, ще се опитам да го направя по най-подходящия начин.

Изразявам професионална позиция. Първо, радвам се, че има такъв форум и такава възможност, където могат да се изкажат различни мнения и да се заявят. Ние продуцентите идваме от пазара на труда, ние създаваме телевизионно съдържание, което

медиите или операторите след това разпространяват, дистрибутират и стига до телевизионните зрители. Така че за нас средата е от особена важност.

Това, за което искам да говоря сега, е средата. Нас ни интересува средата, която дава възможност за развитие на творческите професии. Там е нашата болка, това нас ни вълнува – възможността да се развият творческите професии в тази държава. От тази гледна точка обществената медия, обществената телевизия е изключително важен субект. Ние винаги в това отношение сме били много устойчиви през годините и винаги сме заявявали, че за нас обществената медия или Българската национална телевизия е изключително важен субект в този пазар. Днес обстоятелствата са такива, че предимно търговските оператори развият творческите професии, защото имат по-голям пазарен дял и по ред икономически съображения. Обществена телевизия се финансира от обществото, държавата или както е коректно да се кажат термините, но при всички случаи от държавния бюджет. През последните години сме свидетели на това как бюджетът непрекъснато се редуцира и намалява вместо да се увеличава, при положение че пазарът и развитието на продуктите изискват увеличаване на бюджетите. В този ред на мисли ние винаги сме заставали зад идеята да има силна обществена медия. За да бъде силна обществената медия, най-важното е, както стана ясно на няколко пъти, финансирането. Тоест ние искаме, заявяваме категорично, че държавата, обществото трябва да застане зад това бюджетите на обществената медия, на Националната телевизия да бъдат адекватни спрямо пазара.

В този ред на мисли винаги сме подкрепяли идеята за обединение на Българската национална телевизия с Българското национално радио. Нищо повече, днес дистрибуционните канали включват и интернет, нещо, което все повече и по-динамично се развива, и ние, пак казвам, които се занимаваме с производството, го усещаме, виждаме и постоянно търсим такива възможности. Тази позиция многократно сме заявявали, защото това ще даде повече възможности за нас, които създаваме аудиовизуално съдържание. Обединение – твърдо сме за това! Да, виждам, че има мнения, със сигурност въпросът не е толкова еднозначен и елементарен, не искам да го профанизирам по никакъв начин, но искам да заявя твърдата наша позиция за обединение на Българската национална телевизия и Българското национално радио, което ще направи обществената медия по-силна и по-значима.

По отношение на закона. Разбира се, че това е нещо много важно за нас и смятам, че този закон дали ще се актуализира, дали ще се променя, дали ще се пренапише, но при всички случаи той днес не отговаря на реалностите на пазара, да го кажа по възможно най-общия начин.

По отношение на обединението на регулаторните органи или термина, който използвате, конвергентен, конвергенция, тук може би по-скоро бих казал така: ако органът е един, би следвало да бъде по-устойчив, би следвало да бъде по-ясен, би трябвало да бъде по-авторитетен и би следвало да е по този начин. При всички случаи сме свидетели през всички тези години, че Комисията за регулиране на съобщенията, Съветът за електронни медии, Българската национална телевизия, Българското национално радио, изобщо обществените медии, от една страна, и регулаторите им – от друга страна, са просто едни боксови круши. Обществото не печели от това, никой не печели от това.

Завършвам с тава: обществото, ние, които, пак казвам, не говоря от името на обществото, а говоря от името на нас продуцентите или от името на нас творческите професии, ние, които искаме да имаме възможности, които искаме да имаме среда, в която да се

развиваме, това е нашата среда, ние можем да работим на този пазар, на българския пазар, ние правим продукцията за българските зрители, на български език, с отношение към българското самосъзнание, самочувствие и каквото щете го наречете, но това е полето на нашата изява. Затова за нас е важна средата. Ние не защитаваме конкретни бизнес интереси или корпоративни интереси или каквито и да е интереси, ние защитаваме идеята да има среда, в която да се развиват творческите професии. Ние създаваме съдържание, ние искаме да има твърдо силен обществен оператор, искаме да има закон, който да отговаря на съвременните изисквания и от тази гледна точка регулацията да бъде авторитетна и силна. Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Милошев.

Благодаря Ви за изказването, за позицията, която представихте, благодаря Ви и за факта, че облекчавате до безкрайност моя колега и председател на Транспортната комисия, защото неговата роля изглежда все по-лека в тази дискусия.

На този етап обаче аз бих искала да дам думата и на госпожа Ирена Соколова, заместник-председател на Комисията по културата и медиите, защото очевидно мненията, изразени дотук, я провокираха да вземе думата, след което ще продължим.

ИРЕНА СОКОЛОВА: Благодаря. Уважаеми колеги, аз ще бъда много кратка, за да дадем възможност на професионалистите да изразят своето мнение. По-скоро желанието ми да взема думата е по процедура и да предложи всеки от вас да може да изрази мнението си спокойно, а пък от друга страна, да продължим този формат чрез създаването на една работна група, която да може да обобщи мненията, да изведе основните приоритети, които са заложени като ядка в тях. Дали ще имаме нов актуализиран или променен закон за радио и телевизия, закон за медии, обединение на регулаторите и всички тези тенденции, които излизат от дискусията ни днес, да могат да бъдат остойностени в едни добри проектни предложения след това.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, госпожо Соколова, за предложението. Надявам се, че колегите и от двете комисии го възприемат като изключително разумно и работещо.

В този миг ще поставя малко на изпитание джентълменството и търпението на господин Тодоров и на господин Инджов, които ще имат своето време за изказване, но нека две дами да имат възможността да се изразят. Надявам се, че приемате това с достатъчно широко скроено чувство за баланс в дискусията, но две дами бих искала да имат възможността да се изкажат – госпожа Венелина Гочева и госпожа Ани Горанова от АБРО. Нека да чуем тези позиции и ще продължим по реда, който обявихме.

Заповядайте, госпожо Гочева.

ВЕНЕЛИНА ГОЧЕВА: Ще бъда много кратка. Очевидно всички много са си липсвали, защото този формат предизвика всички да говорят дълго за своите проблеми, най-вече финансови. Аз смятам, че разговорът трябваше да тръгне от това, което Мартин Захариев каза за тези три точки. Когато ми звънна Поли Карастоянова и ме покани на тази среща, попитах я каква е темата на срещата – промяната на Закона за радиото и телевизията. Поли знае, че за разлика от вас, уважаеми депутати, един кръг колеги се среща много редовно и си говорим за медийната среда. Общо взето Поли знае, че тези хора, които са професионалисти, знаят какво трябва да се направи.

Само, че аз имам един въпрос към вас. Преди мъничко Мартин ме запитва, че идеята за сливането на радиото и телевизията е от шест години. Така ли беше Марти? Има ли днес политическа воля? Защото ако няма политическа воля, каквито и работни групи, госпожо

Соколова, Вие да направите, те ще са абсолютно неефективни. Абсолютно е прав и Евтим медийният пазар е много разширен, вижте колко сайтове в момента има в пространството. Този Закон за радио и телевизия трябва да бъде променен в посока интернет пространството.

Авторските права. Защото уважаеми колеги, мисля, че тук и сайтовете на Би Ти Ви, и на Нова телевизия хранят поне още сто сайта, които се борят за един рекламен пазар, тоест нашите авторски материали се появяват в интернет пространството по най-невероятен начин и разпределяме рекламния пазар в интернет. Първо трябва наистина да се промени Законът за радиото и телевизията, ситуацията е коренно променена. И ако има политическа воля, то тогава наистина си струва да водим този дебат. Аз видях, че докато стигнем до депутатите, част от тях загубиха интереса към този разговор.

Така че, колеги, това е моят въпрос към парламента: има ли политическа воля? Ако няма, няма смисъл да водим втора или трета среща. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, госпожо Гочева. Госпожа Ани Горанова от АБРО – заповядайте.

АНИ ГОРАНОВА: Здравейте, колеги! Действително и според нас е въпрос на политическа воля по какъв начин ще се случи това дали ще има един общ регулатор, дали ще има обединение на Българската национална телевизия и Българското национално радио. Ние имаме доста значими теми, които са свързани с дейността и функционирането и на регулаторите, и начина, по който се регулират обществените медии, които не са толкова зависими от формата, в която ще упражняват работата си, колкото по-скоро са свързани със самата дейност.

Имаме един принципен въпрос, който поставяме много често, това е въпросът за пиратството. А по отношение на регулацията в Закона за радиото и телевизията и в Закона за електронните съобщения има една сива зона на компетентност и неяснота кой може да ни съдейства в тази наша дейност срещу пиратството, има едни текстове, които предвиждат заявяване на абонати от страна на платформените оператори, които обаче не работят по причина, че тази информация по никакъв начин не се проверява, не се контролира, няма ясно разпределени правомощия между регулаторите. Тук бихме пледирали по-скоро за функционална интеграция в работата на тези органи.

По отношение на регулацията на съдържанието, за нас е много важно да имаме в лицето на регулатора на съдържанието един добър партньор по отношение на повече мисъл, гъвкавост за пазара. По отношение на закрилата на децата също искаме да имаме добър диалог за това кое съдържание и как трябва да се регулира и позиционира. Напоследък наблюдаваме повече акцент върху наказателната функция на регулатора на съдържанието, отколкото върху останалите възможности. Така че тук всъщност нашето желание е по-скоро да търсим по-близък контакт, партньорство и диалог, особено в ситуацията на труден рекламен пазар.

Това са всъщност основните акценти, които искахме да поставим.

По отношение на обществените медии, тук също за нас е важен въпросът за финансирането на обществените медии. Доколкото все пак това са обществени средства, които се използват, би трябвало да бъде съобразена европейската регулация как точно се разходват средствата, прозрачността, контрола по разходването. Може би има какво да се подобри в тази посока.

Това е. Най-вече трябва да имат обществена функция тези медии и доколкото те все пак се ползват от държавна помощ, тази държавна помощ да не създава дисбаланс в

конкуренцията на медийния пазар. И в този смисъл е и самата европейска регулация. А по отношение на идеята за създаване на работна група, ние винаги сме на разположение за съдействие, за участие и бихме предложили някои конкретни промени, разбира се, в сега действащите текстове има и някои неработещи разпоредби, има нужда от по-добра координация, както вече казах. Така че оставаме на разположение за участие.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, госпожо Горанова, благодаря и на Вас за прецизното време, в което разположихте позицията на АБРО. За да не остане въпросът, който госпожа Гочева постави, изключително уместен, изключително ясно формулиран, за да не остане без отговор, е редно да кажем, че, разбира се, тук предмет на дискусия са идеи, които не са нови. И в този смисъл има и европейска практика както по отношение на работата на регулаторите, така и по отношение на работата на обществените медии предлага различни модели, с достатъчно сериозни аргументи кой модел е по-ефективен и по-работещ, кой има нужда от някакъв тип оптимизация. Ние правим този разговор с желание и водени от разбирането, че особено в областта на медиите има изключително висока степен на чувствителност към това, което бихме тръгнали да променяме, особено отчитайки факта, че в медиите няма медиен принципал в състава на изпълнителната власт, в Министерския съвет. И в този смисъл за нас тук, колеги от различни парламентарни групи в Четиридесет и трето Народно събрание, е абсолютно водещо, обединяващо разбирането, че ако са необходими промени и модела за тези промени, то те трябва да бъдат формулирани в една експертна, работна среда, след което да бъдат и защитени пред парламентарните групи. Защото, отново повтарям, в тази посока водещото не би могло да бъде предложение, внесено от Министерския съвет, тъй като обикновено практиката е това да става от съответните министерства. Така че медиите като четвърта власт са си сами министерство, с особена роля и значение.

В този смисъл, ако имаме готовност и желание всички ние днес, не само тук в тази зала, защото предполагам, че има много ценни професионалисти, ваши колеги, които биха могли да бъдат част от този процес, нека да го направим възможно. Имаме готовност и в потвърждение на предложението на госпожа Соколова аз още следващата седмица ще инициирам стъпки към формирането на тази професионална работна група, която да направи предложенията за промените, които след това първо да получат вашето одобрение, да постигнем този обществен консенсус, който е необходим, и, разбира се, политическата подкрепа. Мисля, че това е коректният подход към която и да е промяна, с която искаме да постигнем устойчив резултат, а не самоцелна промяна, защото просто е време да направим нещо различно.

Господин Валерий Тодоров, заповядайте, днес представлявате Съюза на българските журналисти, познаваме Ви и като предходен директор на Националното радио. Слушаме Ви.

ВАЛЕРИЙ ТОДОРОВ: Уважаема госпожо председател, уважаеми колеги, дами и господа депутати! Връщам се към трите точки от дневния ред днес. Говорейки за регулацията, лично аз смятам, че ние имаме проблем не с регулацията, а с качеството на самата регулация. Смятам, че в регулацията трябва да се засили присъствието на публични, разпознаваеми личности, специалисти в различни области, за да може обществото да има усещането, че максимално са представени неговите интереси. Разбира се, най-важно е да присъстват и хора с мениджърски опит в медиите, с познания в програмното, бюджетното и технологичното планиране в медиите.

Един проблем, който съществува в момента, е, че има свръхрегулация на обществените медии и слаба регулация на търговските медии. И както виждате, от страна на Европейския съюз този въпрос вече е на път да се реши. Медиите са обществен ресурс и начинът им на придобиване, управление и използване е предмет действително на най-висок обществен интерес. Според мен има мандатен превес в момента на регулацията. Мандатите в регулаторите са шестгодишни, а мандатите на ръководствата на обществените медии са тригодишни. Това теоретично създава възможност един регулатор да избере или да утвърди три мандата в ръководствата на обществените медии. Според мен трябва да се увеличат мандатите на ръководствата на обществените медии – този въпрос е поставян и преди – на четири или пет години, както е сега в областта на културата.

Дали е необходим медиен закон? Безусловно! Извън регламентация остават редица нови услуги, тоест извън всякакъв режим на регламентиране, съгласуване, така че неизбежно ние вървим към създаването на един нов закон и колкото повече се бавим, толкова по-сложна става средата, която ни обгръща и която ни създава проблеми. Искам да подчертая, че досегашният закон изпълни една изключително важна мисия. Наблюдавам това, което се случва в останалите държави членки на Европейския съюз за радио и телевизия. В този съюз членуват 76 медии от 56 държави. Сменя се властта, сменя се ръководството на обществените медии. Докато при нас с регулаторните органи, с този буфер, който беше създаден, да няма пряка политическа намеса, фактически ние опазихме от подобна нестабилност обществената среда в медиите.

Трябва ли или не трябва да се извършва конвергенция в регулаторите? Световната и европейската практика показват, че на пръстите на двете ръце могат да се съберат страните, в които е извършена такава конвергенция, но това са в повечето случаи страни с развити пазари и с изключително добра позитивна медийна среда – нещо, което у нас все още не съществува. Смятам обаче за един сериозен проблем практиката, която се утвърди в последните години, особено в единия от регулаторите дълго време в него да работят хора с изтекъл мандат, повече от година. Това създава проблем, тъй като не е ясна отговорността, която поемат или носят тези хора, а също и пълномощията, които имат, тъй като са избрани с политическа квота и понякога политическата квота е неадекватна на представителя в съответния регулаторен орган.

Един друг важен въпрос е как ние си представяме дейността на обществените медии и обществените регулатори, доколко обществени да бъдат те и в каква степен и в каква степен да бъде регламентирана намесата на държавата. Трябва да е ясно, че обществените медии са политематични медии, с високо качество на съдържанието, с високи изисквания за личните и професионалните качества за подготовката на журналистите. Те имат повишена отговорност и към закона и това поставя значително по-високи изисквания към тези медии и по отношение на независимостта, и по отношение на финансирането, и същевременно онова, което са вътрешни регулаторни дейности в медиите – независимост, свобода на словото.

Малко известен факт е, че все пак тези медии са част и от системата за национална сигурност. Тук беше засегнат въпросът за средните вълни. Без съгласуваност, тъй като държавата управлява тези ресурси, не бива да се предприемат действия. По същия начин знаете, че Националното радио прекъсна и излъчването от парламента, което според мен също беше един прибрзан, несъгласуван акт. Но това е мое лично мнение.

Тук говорим за сливане на обществените медии. По-скоро аз бих заменил този термин с

обединение. Тъй като вървим към сближаване на технологиите, ние не бива да допускаме пък същевременно сливане на програмите, не бива да нарушаваме програмното многообразие, което е задължително изискване от страна на европейските структури. Механични съкращения няма да доведат до особена икономия на средства. Показва го и печалният опит от някогашния Комитет за радио и телевизия, аз съм свидетел на този процес. Оптимизации са необходими и те действително могат да дадат ефект, но тези оптимизации трябва да бъдат извършени в рамките на съществуващите структури. Затова аз виждам необходимостта от такова сливане по-скоро в друг вид – създаване на един обществен холдинг. Знаете, радиото има...

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАСТИМИР АНАНИЕВ: Времето, господин Тодоров, ще Ви помоля да приключите.

ВАЛЕРИЙ ТОДОРОВ: Завършвам. Радиото има шест музикални състава, телевизията има студия за телевизионни филми. Тези структури могат да се развият като продуцентски центрове. Същевременно да се създаде общ технологичен център за разработка на нови платформи, нови технологии. Това ще икономиса още средства, те ще дадат възможност за стратегия. Вървим и към проблемите на цифровизацията – също важен въпрос. Така че, да или не, е въпрос действително на политическа воля, както отбеляза и Мартин Захариев, но най-важното е при един такъв процес да не се наруши разнообразието на съдържанието и да не се накрънява програмният и вътрешно редакционен плурализъм. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Тодоров. Думата има господин Инджов, той е познат на аудиторията като медиен експерт, преподавател е в университета във Велико Търново. Заповядайте, господин Инджов.

ИВО ИНДЖОВ: Благодаря. Представявам Института за моделна политика тук. Започвам направо, без встъпителни думи, защото много неща се казаха. Трябва да има промяна в закона със сигурност. Да, той е остарял, много кръпки има, трябва под някаква форма да се регулират и медиите в интернет пространството. Ще се съглася с госпожа Анкова за проблемите на финансирането на Българската национална телевизия, но за това финансиране трябва да се води отделна дискусия и да има отделна работна група, защото в момента обществените медии, с извинение, са на каишка на държавните органи. Когато има повече пари в бюджета, им дават повече пари, когато няма, както беше през последните две-три години, когато имаше проблеми, съответно им режат бюджета. А и с много ниските си приходи от реклами те са почти изцяло зависими от държавния бюджет. Тук няма да се съглася с госпожа Анкова, че общественият характер не зависи точно от това дали финансирането е от бюджета или от такси за радио и телевизия. Когато е от бюджета, това е пряко финансиране, когато е от такси за радио и телевизия, размерът на таксите се решава от независим орган, както е при телевизиите в Германия, има доста съществена разлика. Тук политическата класа е в голям дълг и към обществените медии, защото от началото на прехода тя не направи почти нищо от популистки подбуди, за да започне да функционира фондът за радио и телевизия и да бъдат въведени такива такси. Сега е късно, но има и други практики в страни като Франция и Англия. Може да се мисли, може да се дебатира, там се пробваха, не знам доколко са успешни, да има отчисления от рекламните приходи на частните медии, от оборота на мобилните оператори. Това – ако се премахне обаче рекламата. Малко различно е, да не ме разбират грешно колегите от частните медии. Дебат за финансирането със сигурност трябва да има. Конвергентните органи и медийният надзор – да, категорично считам обаче, че Българската национална телевизия и Българското национално радио не трябва да се

сливат. Имахме един Комитет за радио и телевизия, така те по-лесно ще могат да бъдат контролирани от които и да са управляващите. Няма да се реши проблемът с качеството. И тук идвам до въпроса с качеството, защото две думи тук не бяха чути: гледаемост и слушаемост. Аз лично не разполагам с никакви данни за слушаемостта на Българската национална телевизия, господин Янкулов е тук, може би ще каже, че всичко е наред след спирането на средните вълни. Доколкото съм чувал, доста е паднала слушаемостта на радиото след като бяха закрити тези вълни. Имам повече данни за Българската национална телевизия и ми е много странно, защо нито политиците, които одобряват бюджета, нито медийните репортери, с малки изключения, нито други хора експерти, които имат отношение към медиите, коментират скандално ниската гледаемост на Българската национална телевизия. Ето тук държа данни (не си измислям), данни за 2014 г. на авторитетната пийпълметрична агенция „Нилсън”, които показват, че Българската национална телевизия 1 има пазарен дял от 5,3%, при Нова телевизия са малко над 19%, при Би Ти Ви са малко над 25%. Колкото и да сме убедени във функциите на обществените медии и да сме съгласни с тях, колкото и да знаем, че Българската национална телевизия и Българското национално радио може би правят по-качествени предавания от частните си конкуренти поне в публицистичната сфера и в сферата, както аз считам, при този скандално нисък пазарен дял няма как да се изпълняват обществени функции. Не можеш да имаш такива функции, когато не те гледа аудиторията. Доколкото знам, Българската национална телевизия няма и официална пийпълметрична агенция, с която да работи. По мои лични сведения данните на ГАРБ са малко по-високи, но това не променя съотношението. В сравнение с обществени телевизии като Би Би Си във Великобритания, ARD и ЦДФ в Германия, Българската национална телевизия има четири пъти по-ниска гледаемост от своите частни конкуренти, а в страните, които дадох като пример, са изравнени силите, дори в някои случаи обществените телевизии категорично водят.

Освен това същата пийпълметрична агенция казва, че в топ 50 на телевизионните програми единствените предавания, които се класират от Българската национална телевизия, са кажи-речи само мачове от световното първенство по футбол през 2014 г. в Бразилия. Лично моето обяснение е, че трябва да се води и отделна дискусия, при положение че правителството дава пари за обществените медии, а парламентът гласува бюджета, за качеството, без, разбира се, да има намеса в редакционното съдържание. И само ще цитирам едни данни от едно изследване, което сме направили, за плурализма на мнения в „Панорама” и „Референдум” през 2015 г., любими предавания на депутати и на министри. Според нас има един псевдоплурализъм, защото има доста ясен превес на представителите на управляващите над опозицията, свръхпредставеност на „Реформаторски блок” съобразно неговата политическа тежест, доминация на десни експертни гласове за разлика от левите и въобще на десен дискурс за разлика от левия дискурс. Лично аз това го наричам псевдоплурализъм и може би заради това тези предавания не са в челните места по гледаемост като актуални политически предавания. Общо взето с това ще заключа. Би ми било интересно да коментирам и данни за Българското национално радио, но те май също са секретни, както са тиражите на вестниците. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Инджов. Колеги, за да запазим динамиката на разговора, веднага отиваме към позицията на Българската национална телевизия, защото те ми дадоха знак, че имат какво да отговорят. И нека да

кажем, че е привилегия за всяка аудитория, когато участва и господин Бойко Василев. Ще се радваме да чуем и неговото мнение в този или в следващ момент, в който прецени, че е подходящо. Заповядайте.

БОЙКО ВАСИЛЕВ: Да, преценявам, че е подходящо. Здравейте! Ето защо, уважаеми дами и господа, до разговор по съществените неща не се стига. Защото винаги започваме от края. И затова, ако искате да правите отделни дискусии, аз ви предлагам да направите една съвсем отделна – който нещо е недоволен, крив, има проблем, направил е някакво изследване за псевдо- или истински плурализъм, да дойде да изложи тези данни. Защото ние също имаме какво да извадим. Ние имаме първенство по доверие, ние също сме правили изследвания, също говорим с аудиторията и също можем аргументирано да водим този разговор. Но този въпрос не е отделен от финансирането – въпросът за съдържанието, въпросът за рейтинга не е отделен от финансирането. Не е без значение, че Българската национална телевизия е два пъти по-малко финансирана от албанската, три пъти по-малко от сръбската, четири по-малко от хърватската, десет пъти по-малко от старата гръцка и петнадесет пъти по-малко от датската. Нарочно не говоря за Би Би Си, за ЦДФ и за АРД, които разполагат с огромни милиарди, повярвайте ми, за да правят аудитория, и спрямо цялото производство на телевизията в съответната страна. Затова трябва да започнем тази дискусия не от края, а от началото и дори началото не са парите, началото е мисията. Защото срещу мисията идват парите и след това идва качеството. Какво означава мисията? Мисията е сериозен въпрос. Трябва ли Българската национална телевизия и радиото да останат със сухоежбината, както тук се каза, макар че аз не смятам, че политическото е сухоежбината и това, че някъде се появяват политици, снижава качеството на дадено предаване, но трябва ли те да останат или трябва да зададат стандарт за забавление, стандарт за шоу, стандарт за развлечение и всякакви други неща. Това е сериозен разговор.

Искам да ви кажа също нещо, което – доста мека беше госпожа Анкова в нейното изявление – имаме последния шанс, буквално последния шанс да се направи нещо за тази телевизия, която сама, по собствено желание от 1989 г. насам започна да се превръща в обществена. Сама! И прав е господин Инджов, сама, без да има обществено финансиране, без да се задейства фонд „Радио и телевизия”, без да се събират такси. Тоест тя се опитваше от 1989 г. насам, а повярвайте ми, виждал съм други телевизии на запад от нас, които бяха свързани с война, които бяха свързани с насилие, знам какво означаваше псевдоплурализъм. Повярвайте ми, на запад от нас, когато там имаше война! И не говоря само за една страна, а за много.

Така че тази телевизия изпълни дълга си към държавата. Държавата не ѝ отвърна с нищо! Заряза я, не я регулира не я уточни, остави я в къшето. И е време държавата да поеме този свой ангажимент и да започне.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Василев. Колеги, бихте ли искали в този момент, ако някой има готовност или е провокиран да вземе отношение? Господин Иван Иванов ми е дал знак, но тъй като има още няколко професионални позиции, които са готови в този вече по-дискусионен формат да влязат – господин Божков, госпожа Мария Стоянова и господин Стрижлев, както и господин Соколов са дали знак. Има ли от ваша страна желание или да чуем наистина колегите какво имат да ни кажат.

Заповядайте, господин Божков. Вие още в началото на дискусията ни оставихте в очакване на вашата позиция.

ВЕСЕЛИН БОЖКОВ: Благодаря Ви. Всички знаят, че аз съм изключително директен човек и в този ред на мисли нещата си дойдоха естествено исторически и вече разбрахме кои са тези три точки, кой стои зад тях. И пак се оказа, че няма равни в този свят, ние не сме информирани, само двама-трима човека бяха информирани. В което няма нищо лошо. Но аз говоря сериозно, аз съм изключително благодарен на сектора, за който ние - Комисията за регулиране на съобщенията – отговаряме, защото истинските професионалисти са тук. Някой от тях да чухте, че е недоволен от регулацията, някой от тях да чухте, че има първа, втора, трета точка? Затова ние говорим, че политиците трябва да говорят като очаквана реакция на обществените очаквания, на професионалистите. И затова за какви работни групи да говорим, като никой от тук 1121 оператора, които ние ръководим, и тези представители на независимите регулаторни органи и на неправителствените организации, не взеха отношение! Просто и ясно!

Аз не искам да отговарям на репликата на Българското национално радио, защото баба ми ме е учила, че когато си си напълнил гашите, по-хубаво е да не пискаш да ти се не смеят другите, но мисля, че господин Валерий Тодоров отговори и не искам да влизам в детайли. Но ако ние не бяхме реагирали адекватно...

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Господин Божков, позволете ми само да Ви помоля да се придържаме към етичния тон на този разговор. Нека бон тона да го запазим до края. Благодаря Ви.

ВЕСЕЛИН БОЖКОВ: Аз мисля, че се придържам. И аз Ви благодаря на Вас! Бон тона винаги съм го спазвал.

Та, в този ред на мисли тук щяха да скочат всички парламентаристи, ако ние бяхме извадили пред скоби и бяхме разрешили такова своеволие и нарушаване на закона, което си го позволиха колегите от Българското национално радио. Още повече, че те дойдоха на среща две седмици преди това и ние им обяснихме, че по този начин не става. И европейската, и българската практика е, когато ти нещо искаш да затвориш, да намериш адекватни мерки за доставяне на тази информация до съответните български потребители. С това затварям темата, не е моята тема. Но аз още веднъж благодаря на сектора за професионализма.

Второ, когато някого го сърби някъде или има някакви лични интереси, които са от десет години, тъй като ние всички тук се познаваме доста от отдавна, България не трябва да я вкарваме в драма и в проблеми. Защото правилно казаха колегите от Съвета за електронни медии, в момента действително тече голяма дискусия, в момента тече преглед на регулаторната рамка. Тук някой ми споменава и ми дава за пример шест-седем държави, в които са станали конвергентните органи. Само че защо ги изкарваме пред скоба? Тези неща са станали през 2001 г., впоследствие регулаторната рамка 2009 г., където специално, тъй като Европа е видяла лошите практики в страните от Централна и Източна Европа, специално е разработен механизъм за защита правата на регулаторните органи, за тяхната независимост и капацитет. Мога да ви кажа, прочетете специално и Рамковата директива, чл. 3, ал. 1. Мога да ви кажа и специално когато се говори за Рецитал 5 от Рамковата директива, необходимо е да бъде отделено регулирането на преноса от регулирането на съдържанието. Това е единият момент. Всички тези сливания са ставали преди да влязат тези директиви. В момента тече една голяма дискусия, все пак имам честта да представлявам България и в Групата на независимите регулатори на европейско ниво и ние сме в постоянен диалог с Европейската комисия и лично с европейския комисар Йотингер. Отделно съм председател на европейския регулатор по пощенски

услуги и сме отново с европейските комисари в диалог. Вие знаете, че септември месец ще бъдат разгледани рамковата директива и четирите директиви по отношение на завишаване независимостта на регулаторните органи, но от гледна точка на хармонизирането като европейски подход.

В този ред на мисли аз смятам, че въпреки всичко, въпреки да допуснем някои субективни интереси, които се преследват с тази дискусия, тя е изключително полезна, защото ние имаме лошия опит да действаме и да правим някои законови изменения, които след това влизат в противоречие с европейското законодателство и ние си ядем в резултат на това и съответните санкции. Затова е хубаво всички тук присъстващи съобразно своите пълномощия да следим внимателно и всеки от своето ниво дискусията, която върви, защото в нашата област, аз мога да го зачета, защото това беше изведено в Лондон на дискусията с Йотингер и той каза, че хармонизирането на регулаторните функции на европейско ниво и засилване на разпоредбите, свързани с тяхната независимост. Цитирам Вивиан Рединг, защото много хора обичат да дават Румъния като пример, в 2009-2010 г. именно в резултат на нечий интереси в Румъния беше предприета инфриджмънт процедура и Вивиан Рединг...

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАСТИМИР АНАНИЕВ: Господин Божков, времето!

ВЕСЕЛИН БОЖКОВ: На другите дадохте десет минути, аз говоря от четири минути и половина.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАСТИМИР АНАНИЕВ: Не съм дал, най-много сме дали на господин Захариев, който е получил седем минути.

ВЕСЕЛИН БОЖКОВ: Ако не ви е интересно, спирам. Освен това, говорейки за някои неща, Европейската комисия винаги работи с факти, прави анализи. И тъй като бяха дадени примери преди малко с италианския регулатор и унгарския регулатор като конвергентни органи, Европейската комисия поръчва на Европейския институт да направи анализ по тридесет и няколко показателя за анализ на риска. Зачитам ви, за да видите, че когато човек дава примери, трябва да знае какво стои зад тях. Държава Унгария – висок риск и среден риск 97%; Италия – 30% висок и 61% среден. Само за ваша информация България е с 15-20% по-добър климатът. Ние сме се подготвили, нашето домашно сме си го подготвили, много, много неща можем да ви кажем.

Аз искам да кажа само две неща. Ако правим нещо, трябва да го правим така, че да не излагаме държавата пред угрозата на инфриджмънт процедура и да бъдем показвани като лош пример. Засега сме опазили сектора си. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Божков. Реплика, господин Захариев, дадохте знак. Заповядайте.

МАРТИН ЗАХАРИЕВ: Благодаря Ви, госпожо председател. За да разсея всякакви съмнения пред уважаваната тук аудитория, поемам цялата отговорност за трите точки като авторство върху себе си. И никой друг в тази зала!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Захариев. Заповядайте, колега.

ПАВЕЛ ХРИСТОВ: Уважаема госпожо председател, уважаеми господин председател, колеги дами и господа! Господин Божков, аз ще се хвана от едно изречение, което направихте, в действителност и на мен ми липсва мнението на операторите, но ме притеснява фактът, че и Комисията за защита на конкуренцията си позволява да изрази мнение от тяхно мнение, което, ако има някой оператор в залата, ще се радвам да чуя мнението му. Но така или иначе, казахте факти и анализи. Работната група, която беше

предложена, ще има може би точно тази цел – да се занимае с фактите и да направи анализи на база на тези факти. Тъй като проблемите до момента, аз съм си изписал поне две страници въпроси и проблеми, които няма да ги повтарям, защото те бяха изложени от залата, в действителност трябва да започнат да се решават в структуриран и подреден вид и според мен в много кратък период от време, тъй като колкото повече ги бавим, те стават толкова по-сериозни. Това ми е репликата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Христов.

ВЕСЕЛИН БОЖКОВ: Напълно съм съгласен и в този аспект ние казваме, че трябва да следим внимателно процесите и политиките, които води Европейската комисия и да бъдат синхронизирани с европейската регулаторна рамка. Напълно Ви поддържам. И ние имаме достатъчно административен капацитет, който е признат не само в България, и ще съдействаме по всякакъв начин на парламентарните групи. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Божков.

Позволете ми тук също да направя една реплика към тона на вашето изказване, а не към неговото съдържание и да потвърдя, че сме изпълнени с уважение към всеки участник в тази дискусия днес, към неговия професионализъм и към това, което има да ни каже. И дали е формулирал изказването си в три точки, в три въпроса или в по-друга форма, това не означава по никакъв начин, че имате основание за известните внушения, които направихте. Така че Ви моля да се въздържа от това, защото то не е почтено, от една страна, от друга страна – мисля, че не отговаря на истината. Всеки един от господата и дамите в тази зала със сигурност не се нуждае от представяне, има своята дългогодишна медийна и професионална биография и в този смисъл да участва в някакъв тип разговор, в който би следвало да изиграе някаква роля, мисля че е определено несериозно да се твърди.

Нека да чуем госпожа Мария Стоянова, защото тя беше дала знак и мисля, че така е уважително да продължим. Заповядайте, госпожо Стоянова.

МАРИЯ СТОЯНОВА: Госпожо Карастоянова, благодаря Ви за дадената дума, благодаря и за иницирането на тази дискусия. Действително беше очаквана много дълго време от сектора, говоря специално за медийната индустрия и за нас като регулатор на аудиовизуалните медийни услуги. Ако позволите, само едно уточнение, понеже прозвуча от Вашето изказване, аз предполагам, че става въпрос за недоразумение и затова се налага просто да уточня, че медийният сектор, че аудиовизуалната сфера Вие казахте, че няма принципал, а всъщност истината е, че Министерството на културата е това, което е отговорно за случващото се в тази част от индустрията. И експертите в това министерство участват в рамките на всички консултации на ниво Съвет на министрите в обсъждането на директивите. В този смисъл, понеже моето изказване съвпада по последователност с това на председателя на Комисията за регулиране на съобщенията, да кажа, че от наша гледна точка, от гледна точка на Съвета за електронни медии, необходимостта от промени в Закона за радиото и телевизията е изключителна. Още май месец миналата година ние сме предоставили в парламентарната комисия за култура и медии своите предложения за ревизия на закона.

Също така както знаете, така се оказа, че сме единствената българска институция, която взе участие във формирането на ревизираната директива, господин Захариев, тя е от 2010 г., а не от 2007 г., само за уточнение, иначе от 1989 г. е създадена в рамките на Телевизия без граница. Последната поправка е в 2010 г. Тези текстове, които предстои само след два месеца да бъдат представени, ще дадат рамката и посоката, в която да се развиваме.

Нашето желание е да следваме тази рамка. И ние много бихме се радвали, ако вие ни подкрепите в този път. Благодаря ви.

А иначе, що се отнася до работната група, естествено че с удоволствие бихме участвали и енергично бихме допринесли за нейната резултатност.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, госпожо Стоянова. Няма съмнение, че направихте съвсем точна оценка на това, което казахме, но като съм обобщила ролята на принципала, аз съм имала предвид, че далеч Министерството на културата не се занимава с частни медии, с електронни медии, с печатни медии, с интернет сайтове. В този смисъл медийната среда, медийният сектор няма свой обобщен решени в изпълнителната власт в смисъла на всички участници в медийната среда, не визирах само обществените медии, разбира се. Иначе съжалявам, че днес в нашата дискусия нямаше възможност да участва господин Боил Банов, заместник-министър на културата, който щеше да бъде един много полезен участник в дискусията, но предполагам, че нашата работа тепърва започва.

Господин Стрижлев беше дал знак. Заповядайте.

ХРИСТИН СТРИЖЛЕВ: Благодаря Ви, госпожо председател. Господин председател на Транспортната комисия, уважаеми дами и господа! Искам да ви кажа няколко цифри, които извадих от сайта на И Би Ю, които да потвърдят и да ви дадат малко повече светлина за това, когато говорим за медии защо толкова важно е финансирането. Размерът на финансирането на обществените медии в Европейския съюз средногодишно е 1 милиард 120 милиона, в България за Българската национална телевизия и Българското национално радио говорим за около 60 милиона евро. В Германия става дума за 9 милиарда 758 милиона, в Обединеното Кралство за 7 милиарда, във Франция за 4 милиарда и т.н. Финансирането на глава от населението в Европейския съюз е 49 евро, в България е 8 евро и 62 цента.

Също много важен друг измерител е, че за последните четири години Българското национално радио има намалено финансиране с 10%, Българската национална телевизия – с 3,7%. Не знам дали данните са коректни, но те са от сайта на И Би Ю.

Това, което ние пледираме през последните две години като ръководство на Българското национално радио, предполагам колегите и преди това са поставяли този въпрос и ние затова всъщност си обещахме да направим тази среща, да поговорим за финансирането, за критериите и начините, по които се прави това финансиране. Защото не е нормално през 2008 г. Българското национално радио да е произвело 82 хиляди часа програма и един час да е струвал 539 лева, а през 2016 г. да сме в готовност да произведем 94 хиляди часа програма и цената вече да е 405 лева на час. Това се прави, защото има абсолютно механично разделяне на часовете програма на субсидията, която се получава от бюджета. Тоест няма никакъв критерий за това колко струва наистина един час програма, каква е стойността в различните програми, защото една е стойността в програма „Хоризонт”, друга е в програма „Христо Ботев”, трета е в регионалните програми. И много ви моля да поговорим за начина, по който се финансират обществените медии, защото всичко останало зависи от размера на финансирането. Това че ще съберем радиото и телевизията и ще ги обединим, ако запазим същия бюджет, какво печелим от това? Абсолютно нищо според мен. Точно обратното, ще предизвикаме сериозни вълнения и притеснения в нашите колеги.

С това завършвам, моля ви наистина да работим сериозно, но трябва да бъдат и представители на Министерството на финансите, защото без тях каквото и да си говорим,

няма никакъв смисъл.

Що се отнася до забележката на колегата, Българското национално радио от две години има договор със социологическа агенция, мога да ви кажа и как се казва и да ви дам всички данни. Искам да ви поканя утре в 11 ч. в зала 31 на Българското национално радио да видите последния отчет от социологията и да се запознаете с всички резултати. Има ги и в интернет. Българското национално радио беше един от сериозните участници, които заедно с колегите от АБРО успяхме да си обединим усилията и да направим наистина някакво истинско изследване за радио аудитория, което не беше правено сериозно от пет години. Но това в скоби.

И второ, да ви кажа, че заменянето на шест средновълнови предаватели с ултракъсвивълнови предаватели по никакъв начин не се отрази на рейтинга. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Стрижлев.

Колеги, за да имаме един добър диалог, с който обаче да кажем, че този разговор не завършва, той просто започва, но все пак трябва да бъде разположен във времето така, че да бъде съобразен и с другите ангажименти на всички участници, има една реплика на господин Тилев, едно професионално мнение, което ще чуем от господин Велизар Соколов, ТеРаПро, и от колегата ми господин Иван Иванов. Надявам се, че не сме пропуснали никой, който е имал желание да вземе участие.

За реплика, господин Тилев, заповядайте.

КОНСТАНТИН ТИЛЕВ: Благодаря. Дискусията е много интересна, факт, аз отдавна бих искал да видя едно събудено обществено дискутиране по тези теми. Само че искам да внеса една яснота, уважаеми колеги. Комисията за регулиране на съобщенията се занимава с една територия, която няма нищо общо със съдържанието. Комисията за регулиране на съобщенията се занимава със сателитна координация, с изграждане на кабелна и тръбна инфраструктура, занимава се с регулиране на взаимоотношенията в радиочестотния спектър, с интерференциите, с най-различни неща, които са свързани с установяването на точките за свързване и пр. и пр. Единствената релация, която имаме със Закона за радиото и телевизията, е само в УКВ ЧМ спектъра, там, където се лицензират частните радиостанции. Този ресурс е изчерпан отдавна, телевизиите отдавна отидоха в мултиплексите и вече не се интересуват от Комисията за регулиране на съобщенията. Така че Комисията за регулиране на съобщенията в случая по-скоро се чувства леко дискомфортно, тъй като говорите за неща, които нямат релация с нашата дейност. Нашата дейност се определя по три съвсем други закона. Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви и аз, господин Тилев. Това още един показва автентичността на дискусията. Ако всички се чувстваха абсолютно комфортно, тогава щяхме вече да се съмняваме, че по някакъв начин е подредена тази дискусия.

Господин Соколов, заповядайте.

ВЕЛИЗАР СОКОЛОВ: Благодаря много за дадената ми възможност. Госпожо председател, господин председател, уважаеми дами и господа! Казвам се Велизар Соколов и съм изпълнителен директор на Сдружението за защита на легалното разпространение на програми. Както може да се направи извод от самото наименование на нашето сдружение, ние полагаме изключителни усилия да постигнем към настоящия момент една стабилна, лоялна и конкурентна медийна среда, среда за разпространение на медийно и видеосъдържание. И дотолкова доколкото, слушайки дискусията, всеки един намира своето ъгълче и своята болка в това, което се дискутира, аз бих искал да се върна към

базата или към постаментата. А постаментът е законодателството. За да можем ние да работим в една нормална, наистина законна и лоялна среда, ние трябва да погледнем и анализираме много добре законодателството. И аз съм изключително удовлетворен от обстоятелството, че именно парламентът е домакин на тази среща.

За жалост през цялата тази дискусия на мен ми липсва едно трето звено в областта на законодателството, което да оформи свещената троица, която би помогнала да имаме една здравословна медийна среда, и това е Законът за авторското право и сродните му права. Тоест тук ние говорим най-вече за Закона за радиото и телевизията, може би частично и не директно за Закона за електронните съобщения, но в края на краищата медийното съдържание се регламентира от Закона за авторското право и сродните му права.

Телевизионните програми са обект на сродни права и радиопрограмите са обект на сродни права именно по Закона за авторското право и сродните му права. А повярвайте ми, работейки в тази област повече от двадесет и пет години, този закон вече страда от един изключително сериозен дефицит по отношение на регламента какво се случва със защитените произведения онлайн, какво се случва в дигитална среда. Ние имаме само едно малко текстче, което е инкорпорирано през 2002 г. в този закон и оттогава той в тази област не е пипан.

Моят апел е и мисля, че изразявам общо мнение, че необходимост от законодателна реформа има и то безспорна. Много ми хареса това, което каза госпожа Гочева, много е важно да има политическа воля да има такава законодателна реформа и тя да цели не отиграване на някакво движение, а постигане наистина на добър и добре регламентиран медиен пазар, медиен и рекламен пазар.

В тази част отправям предложение към двете комисии към българския парламент, ако се отворят въпросните три закона, върху тях да се работи координирано. Защото са нееднократни случаите, в които Законът за авторското право предвижда един регламент и дава едни дефиниции, Законът за радиото и телевизията – други. И те се блъскат помежду си и не дават възможност за тяхното ефективно прилагане. Тоест моят апел е отварянето на трите закона да се случи успоредно и да се създаде работна група, която да координира или да има някаква координация между работните групи, които ще работят по всеки един от тези закони, за да може те да са синхронизирани като терминология, регламент и резултати, които целят.

Това е моето предложение в областта на законодателството, наистина да има координация в законодателната дейност и да се работи и върху трите закона.

По отношение на правоприлагането, колежката Горанова спомена, медийният пазар много сериозно страда, не само бизнесът и обществените медии, но и държавата страда от пиратството на телевизионно съдържание от сивия сектор. И аз мисля, че тук също трябва да се въведе – дали ще е конвергентен орган, дали няма да е, дали регулаторите ще останат отделни и т.н., стига всеки регулатор да си върши работата както трябва, другото е въпрос според мен на някакви технически подробности. Според мен е важно те да работят координирано. Защото мога да дам множество примери, в които едно деяние, извършено от един нарушител, съставлява нарушение и по трите закона – и по Закона за авторското право (господин Дамянов може да свидетелства, бидейки тук), и по Закона за електронните съобщения, и по Закона за радиото и телевизията. На чисто практическа основа се оказва, че двата регулатора, единият контролен орган трябва да осъществи едно и също движение, да изразходва административен капацитет и ресурси, за да установи едно нарушение и да се наложи предвидената в специалния закон санкция.

От тази гледна точка аз наистина мисля, че независимо от това какво ще е бъдещето на регулаторите на контролния орган в зависимост от политическата воля за тяхната съдба, координацията между тях и постигането на някакъв меморандум, сътрудничество, координираност със съдействието на гражданския сектор, който притежаваме познанието за това какво се случва на пазара, е много ключов елемент за това ние да можем да нормализираме този пазар. И когато пазарът се нормализира, паричният поток ще се нормализира. Тук нееднократно беше споменато, че става въпрос за финансиране и че качествено съдържание струва пари. Ами да, парите са на пазара, ние трябва да си направим пазара добър, да си вземем парите от този пазар и да ги реинвестираме в създаването на добри медийни продукти, за които да знаем, че законът, регулаторите, контролният орган и съдът ще ни защитят, за да можем да инвестираме и реинвестираме повече средства. Благодаря ви много за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: И аз Ви благодаря, господин Соколов. Колеги, последната професионална позиция, която беше заявена с желание и готовност да бъде изразена тук, е на колегата Светослав Терзиев от вестник „Сега”, след което и господин Иван Иванов. Заповядайте, господин Терзиев.

СВЕТОСЛАВ ТЕРЗИЕВ: Много Ви благодаря, госпожо председател. Уважаеми народни представители, колеги! Аз съм тук не като представител на в. „Сега”, а като председател на Комисията по професионални стандарти на Съюза на българските журналисти. И трябва да ви кажа, че дойдох на това заседание с известно притеснение и ще си тръгна пак с него от всичко това, което чух. Защо? Защото ние в момента водим разговор около хипотезата да се пристъпи не просто към регулация и по-добра регулация на обществените медии, а към свръхрегулация на медийното пространство в България. Така наречената конвергенция на регулацията води точно към това – онези, които още не са обхванати от държавната регулация, да бъдат включени. Защо? Защото дълги години това не можеше да стане нито за вестниците, нито за интернет изданията. По тази причина, защото те не се лицензират, държавата някак си не успяваше да достигне до тях. Сега под предлог, че става дума за електронни аудиовизуални услуги, тъй като всички сайтове в крайна сметка са такива, защото всички медии се превръщат в мултимедии и разликата наистина вече не е голяма, държавата просто ще придобие възможност да контролира и останалите, които не е контролирала досега.

Приемането на така наречения медиен закон, ако изобщо се нарече така, означава закон за всички медии, няма какво да се заблуждаваме.

Другото, което ме тревожи много, е, че не се произнесе дори една дума за саморегулация на медиите. Ние говорим изключително за държавна регулация. Да, когато става дума за обществени медии, може би е така, но тъй като полето се разшири, трябва да се каже, че ние, напротив, трябва да стимулираме саморегулацията на медиите. Ние като че ли правим усилие да я вкараме в абсолютно задънена улица – тя и без това трудно върви – и да се откажем от нея. Аз доколкото си спомням, депозитар на нашия Етичен кодекс е точно Народното събрание. Защото когато го подписахме през 2004 г., тогава председател на Народното събрание беше проф. Герджиков, той пое грижата да го съхранява и там да регистрира всички, които са се присъединили доброволно към Етичния кодекс. Ако има нещо наистина много положително в Закона за радиото и телевизията, което не бива да отпадне по никакъв начин, независимо какви промени ще се правят, това е точно ангажиментът по чл. 76, че при произнасяне на етичните комисии и при неспазване на техните решения, подлежат на санкция по Закона за радиото и телевизията. Това е много

важно, защото така ще се засилва ролята на саморегулацията чрез една подкрепа на държавата. И в други държави се правят някакви усилия, но у нас това е един много положителен факт и ние трябва да го запазим.

Така че моят призив е, когато се създаде работна група и тя започне да мисли какво да се прави, не да се търсят начини за свръхконцентрация, каквато впрочем вече наблюдаваме в медийния сектор под формата на медийна империя и виждаме, че тя не доведе до нищо добро, нищо добро не се случва със свръхконцентрация на регулацията. Дали ще стане задкулисно или ще стане явна, в крайна сметка резултатът ще бъде един и същи – на обществото няма да се предостави онази продукция, която му е потребна, ще му се предостави медиен талаш. Затова призивът ми към бъдещата работна група е да разсъждава за регулация, но паралелно с идеята за саморегулация на медиите. Благодаря за вашето внимание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви и аз, господин Терзиев. Реплика на господин Тодоров и изказването на господин Иван Иванов. Заповядайте.

ВАЛЕРИЙ ТОДОРОВ: Тъй като всички колеги поставиха въпроса за финансирането, поставиха го и колегите от Българската национална телевизия и Българското национално радио, и аз съм се сблъскал с този проблем, бих искал да ви обясня до какво води този начин на финансиране час/програма. Вие имате бюджет, бюджетът се задава като рамка, произвеждаща определено количество програмни часове и предавания. От момента, в който получавате бюджета, вие изчислявате бюджета на всяко предаване колко струва, тук бяха дадени примери от колегите. Следващата година, когато вие решавате да разнообразите съдържанието си, да увеличите програмите или предаванията, фактически бюджетът на всяко предаване, се получава една спирала, в която финансирането на обществените медии непрекъснато пада, вместо да сме свидетели на другата тенденция. И това е смисълът на необходимостта от промяна в начина на финансиране на обществените медии. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Тодоров. Господин Иван Иванов има думата. Заповядайте.

ИВАН ИВАНОВ: Благодаря. Уважаеми председатели на двете комисии, уважаеми колеги, уважаеми гости, представители на различни медии, регулаторни органи и асоциации! Както се казва, най-после дойде времето и призивът на част от изказващите се тук да има политическа воля, да има политическа позиция донякъде да се материализира. Аз в голяма степен споделям нещата, които се казаха, и като представител в случая на парламентарната група на „Реформаторски блок“ искам да кажа няколко позиции, които имаме по различните теми.

Преди всичко по отношение коментара на господин Атанасов от Съвета за електронни медии, аз съм съгласен, че няма директива, която да урежда в подробности работата на регулаторите и затова в случая отговорността се носи от Народното събрание. Общо взето, има само общи принципи за това как работят обществените медии. Тези принципи като цяло са описани в Съвета на Европа, Европейския съюз за радио и телевизия, но тази директива, която липсва, не обяснява как да се избират и колко на брой да бъдат членовете в различните регулатори, как да се управляват и финансират. Има само стандарти, действително създадени от Съвета на Европа и Европейския съюз за радио и телевизия.

По отношение действително на конкретния въпрос, повдигнат за регулаторите, ние сме за това да се укрепи независимостта на регулаторните органи и тяхната експертност. На този

етап смятам, че запазването на сегашния модел, в който регулирането на съдържанието е отделно от регулирането на разпространението, тоест имаме Съвет за електронни медии и Комисия за регулиране на съобщенията би трябвало да се запази. Идеята за конвергентен регулатор донякъде е възможна, но нямаме конкретни доказателства и данни как това ще допринесе за по-голяма независимост и експертност на регулирането. Тоест аз действително подкрепям идеята, че трябва да има група, в която да се съберат експерти и действително да има анализ и да има доказателства, че това ще доведе до укрепване на независимостта и автономността на обществените медии.

Ние сме срещу идеята за закриване на регулатори и прехвърляне на част от правомощията им на публичната администрация или законодателната власт. Смятам, че това в последно време го видяхме в Полша, виждате каква е реакцията на Европейския съюз, тя е адекватна. Смятам, че да влизаме в подобно положение не е добре.

Срещу политизирането на номинирането сме и впоследствие на избиране на членовете на регулаторите. Знаем как сега това става – чрез договорки от политическите сили, скрито пропорционално партийно представителство, което не е добре. Срещу такива номинации в случая на медийния регулатор има изрично решение на Конституционния съд. Така че аз смятам, че в тази посока ние политиците също имаме неща, които трябва да свършим.

И въобще сме за укрепване на целия спектър специализирани контролни и регулаторни органи, които защитават правата на гражданите чрез съответните държавни политики.

Що се отнася до темата за обществените медии, те трябва да бъдат със сигурност независими от властта и да имат преди всичко обществен по характер съдържание, тоест да могат да отразяват интересите на всички категории български граждани, обществено по характер управление и обществено по характер финансиране. Това трябва да гарантира всеки национален закон – дали това ще бъде действително отваряне на трите закона, които се споменаха или трябва да се изработи нов закон за радио, телевизия, може би онлайн базирани медии, но така или иначе, тези три аспекта: общественост на съдържание, управление и финансиране този закон трябва да го третира изключително подробно.

Основен въпрос е финансирането. Конкретно, ние сме за отказ от принципа финансиране на час/програма като остарял и неадекватен. Тук беше споменато, финансирането трябва да се определя според задачите на обществените медии. За целта е крайно време мисията на обществените медии в цифрово време да се определи прецизно, защото от нея зависи точно какво ще плаща обществото. Тоест действително част от въпросите, които тази експертна група трябва да решава, е каква е мисията и да може това конкретно да се обсъди, да може да се измерва и по тези критерии всъщност да става финансирането.

Ние сме за запазване на смесеното финансиране от държавна субсидия и реклама, която да остава ограничена, защото Българското национално радио и Българската национална телевизия получават и държавна субсидия. Тоест не може докрай, както при частните медии да се даде възможност само за реклами.

Ние сме за предсказуемо и устойчиво финансиране, което да не зависи от конюнктурната воля на управляващото мнозинство, както и сме за оптимизиране на управлението, но смятаме, че идеите за сливане на БНТ и БНР не са на дневен ред, защото по този начин е по-лесно да се осъществява контрол и влияние. Създава се, разбира се, и риск за зависимост и за по-малко плурализъм. Освен това в държави, в които такава трансформация е в ход и вече е извършвана, свидетелстват за по-ниски разходи чрез оптимизирането не са налице. При сливането ние имаме допълнително високи разходи, тоест аргументът за финансова целесъобразност според нас не е налице.

Така че това е, как да кажа, заявена някаква политическа позиция. Смятам, че създаването, разбира се, на такава експертна група, в която да бъдат обсъдени в детайли и с конкретни аргументи всички тези въпроси, са важни и надявам се по начина, по който тук има дебат, там действително да напреднем по отношение на регулацията на обществените медии и тяхната работа и най-вече постигане на тяхната мисия те да работят в обществен интерес, свободно и ефективно. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, уважаеми господин Иванов. Позволете ми само с малка доза чувство за хумор да отбележа, че вие разкрихте всичките си тайни преди създаването на работната група и се надявам единствено, че бихте възприели и разбирането, че достатъчната доста на интелигентност предполага и възможност за еволюция на една позиция. Така че в хода на работната дискусия е възможно някои от тези позиции да бъдат спечелени в друга посока на развитие. Реплика от господин Кадиев и заключителни думи от моя колега господин Ананиев.

ПЕТЪР КАДИЕВ: Благодаря Ви, госпожо председател. Уважаеми господин председател, аз имам щастието да бъда и в двете комисии, така че много добре са ми познати темите. В подкрепа на моя колега аз ще кажа, че ние от АБВ имаме същите позиции, така че трябва да се укрепят двата регулатора, за да могат да работят. И най-важното нещо, наистина трябва да има нов закон за радио и телевизия, защото той ще развърже ръцете ни, за да бъдем в съвременната обстановка. Това, което в момента се предлага, е доста остаряло. Вие виждате как технологиите напредват страшно бързо и след пет години вече ще се окажем в съвсем друга ситуация, така че трябва много бързо да действваме.

Ако мога да дам един съвет към двата регулатора, когато се срещнем тук в съответните работни групи, в които ще трябва да изработваме всичките тези неща, аз ви моля да вземем едно нещо под внимание: какво искаме ние да направим с този нов закон.

Първо, да окрупним обществените медии или да не ги окрупняваме, да си останат в този вид. Да дадем възможност на малките и средни оператори да съществуват или да ги ликвидираме, защото в момента точно това се случва. Ако трябва да питам господин Божков, той ще ми каже с точни цифри в рамките на пет години колко оператора отпаднаха поради тази причина, защото в момента законът просто не работи за малките медии. И третото нещо, което е, ще имаме ли някаква форма, която да даде възможност за саморегулация. Това е най-важното нещо. Защото ако оттук нататък ние не дадем тази възможност за саморегулация на медиите, ние просто ще си останем в това положение, в което сме и сега. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви и аз, уважаеми господин Кадиев. Уважаеми господин председател на Комисията по транспорт, информационни технологии и съобщения, заповядайте за заключителни думи в днешната дискусия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАСТИМИР АНАНИЕВ: Благодаря, госпожо Карастоянова. Аз мисля, че се получи много интересна дискусия. Предполагам, че членовете на Транспортна комисия научиха доста нова информация относно каква е ситуацията в БНТ, в БНР, в СЕМ, какво се случва. Но ние освен че сме в Транспортна комисия, ние сме народни представители, не само сме народни представители, ние сме консуматори на продуктите, които обществената телевизия и радио предоставят на нас и мисля, че в което и да е качество може да вземем отношение за тези проблеми. Ние виждаме част от тях, усещаме ги.

Мисля, че предложението, което беше направено за работна група, е много добро. Аз с интерес очаквам да видя какво ще излезе от експертизата вътре, защото залата тук е пълна с експерти, които съм сигурен, че повече от половината от тях не успяха да кажат собственото си мнение, но в тази работна група те ще могат да го изкажат и да се види кой е най-работещият вариант.

За мен е много ключов въпросът, който госпожа Гочева постави, политическа воля има ли. Аз мисля, че самото това събиране показва, че има желание за намиране на някакъв работещ вариант, защото ако нямаше такова желание, нямаше да има и такава дискусия. Ако темата се държи на преден план, това значи, че се търси някакво решение. Дали сме готови за това решение да се случи точно сега и по какъв начин ще се случи, това единствено времето ще покаже. Но, разбира се, политическата воля е ключова.

Относно въпроса, който господин Захариев зададе, необходим ли е конвергентен регулатор. Аз лично да ви кажа не съм подготвен за този въпрос. Ако ме питате и ме хванете сега да ви отговоря, аз ще кажа по-скоро „не”. Не съм подготвен, трябва повече анализ, но виждам, че има допирателни между двата регулатора, горе-долу имам информация и какво става в Европа и какви са нагласите, но ще трябва повече експертиза. Със сигурност се надявам и от Комисията за регулиране на съобщенията, които бяха малко скептични и леко реагираха с един инстинкт за самосъхранение да се включат в този дебат, да предоставят експертизата, да защитят, ние ще искаме безспорни аргументи, ако тръгнем в едната или в другата посока, не бих си помислил, че ще тръгнем през главата на когото и да е да правим каквото и да е, ние искаме нещо работещо, нещо, което е защитено, нещо, което е доказано, че работи. Така че, надявам се тази работна група да даде тези отговори и дали това е въпрос, който всъщност е на дневен ред в момента. Разбираме неговата радикалност и съпротивата, която би предизвикал и в Съвета за електронни медии, и в Комисията за регулиране на съобщенията, но защо да не я обсъдим и работната група да реши има ли такава възможност, къде са повече допирателните и застъпващите се страни.

Само още две точки, които исках да отбележа, които са важни за обществото и които на мен лично ми направиха впечатление. Интернет пространството и неговата регулация за мен е много, много ключова. Там се случват такива неща, че мисля, че ние като народни представители и на всички експерти трябва да се насочи внимание в тази посока и да се работи. И да се види кой е работещият вариант, за да има регулация там. Може да е саморегулация, може да е друг вид регулация, но да се знае, че нашето време по принцип и не само нашето, на обществото, съвсем скоро гледах някакви изследвания за прекараното време във фейсбук, което отделя всеки един човек. И е плашещо това нещо. Но това значи, че хората отделят време и те са в това интернет пространство. Така че може да се окаже, че има хора, които отделят повече от работното си време, от осемте си часа, в интернет пространството и ние трябва да насочим нашето внимание натам.

Другото, което за мен е важно, това са авторските права и пиратството, това, което казаха и от АБРО, и господин Соколов, за мен са ключови. Трябва интелектуалната собственост да я покажем, тя е вид собственост и трябва да бъде защитена. Трябва да се намерят най-добрите работещи варианти и предложението на господин Соколов за мен е доста разумно и логично – ако се гледат закони и се отваря един, да се гледат и трите в комплект, за да знаем, че имаме тази синхронизация и че не трябва на килограм да преправяме закони през три месеца, през шест месеца и т.н.

Благодаря на всички! Надявам се това да не е последна дискусия. Благодаря и за поканата. На мен ми беше интересно, надявам се и на колегите от Транспортната комисия – също.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ПОЛИНА КАРАСТОЯНОВА: Благодаря Ви, господин Ананиев.

Уважаеми колеги народни представители, уважаеми гости, уважаеми колеги от медиите и от комуникациите! Благодаря на всеки един от вас за времето, което отдели, за желанието да бъде част от този разговор.

Днешната дискусия очерта широко поле на съгласие за необходимостта от промени. Нищо по-убедително и по-мотивиращо не би могло да има за нас като народни представители от този резултат. Вие всички със средствата, с които боравите, изразихте недвусмислено необходимостта от промени. С края на днешната дискусия започва началото на работата ни по същество.

Благодаря ви! Приятна работа ви желая!

(Закрито в 17,00 ч.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Полина Карастоянова